

# Filatelisten



SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG 115 | NR 8 2014



*Nordia 2014*

*Svenska bandmärken  
1920-1936. Del 28*



*Tandning upp- och-  
ner – ny variant*

*Vykortsgalleri  
– Livet på  
landet*



# Julefrimærker 2014 fra POST Greenland

## Lisbeth Karline er født i Nanortalik, og opvokset i Danmark og i Uummannaq.

Hun har tegnet lige siden hun var lille, og hun har et linoleumstryk fra hun var 5 år. Hun har altid været optaget af formning i folkeskolen. På efterskolen valgte hun en kreativ linje. Da hun gik på gymnasiet i Asiaat, valgte hun billedkunst som tilvalgsfag. Efter gymnasiet gik hun på Kunstkolen Nuuk i 2003-2004. Fra 2005-2009 tog hun på Århus

Kunstakademi hvor hun blev uddannet billedkunstner.



Kunstneren Lisbeth Karline har skabt motiverne til dette års grønlandske julefrimærker.

*"Der er ikke noget som "Julehilsen til Grønland". Når først DR's Big-band ruller over skærmen, sænker julestemningen sig. Vi ser venner og bekendte i showet, der sender en hilsen nordpå. Når Aavaat koret synger... suk... så går det lige i hjertet. For mig handler "Julehilsen til Grønland" om at mindes året, der er gået. Tiden går jo så hurtigt nogen gange- så lige at få en time til at reflektere over, hvem jeg savner, hvad jer er taknemmelig over, hvem jeg holder jul med. Til julen hører der et godt gammeldags postkort til- med julefrimærke. E-mail og Facebook er bare ikke det samme som at modtage et julekort fra en person, der står én nær. Med disse frimærker håber jeg, at du med glæde vil sende til dem du holder af, uanset hvor de befinder sig i verden.*

Glædelig Jul og kærlige hilsner."

- Lisbeth Karline

**01100548**  
**Julefrimærke 2014 1/2**  
**Valør:** DKK 10,00  
**Udgivelsesdag:** 20. oktober 2014  
**50 mærker pr. ark**  
**Ydre mål:** 32,00 mm x 24,00 mm  
**Format:** B - liggende  
**Kunstner:** Lisbeth Karline  
**Typografi:** Lowe-Martin Group  
**Trykmetode:** offset  
**Papir:** TR4



**01301119**  
**Julefrimærkehæfte Nr. 19**  
**Valør:** DKK 129,00  
**Udgivelsesdag:** 20. oktober 2014

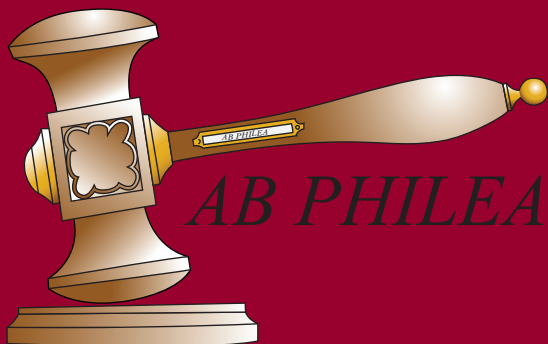


**01100549**  
**Julefrimærke 2014 2/2**  
**Valør:** DKK 11,50

POST Greenland, Filatelia  
Postboks Box 121 · 3913 Tasiilaq · Grønland  
Tlf.: +45 70 26 05 50 · Fax: +299 98 14 32  
E-mail: stamps@telepost.gl



# Välkommen till våra auktioner i Stockholm!



- Internationell auktion (322) 22 jan
- Internationell auktion (323) 11 mars
- Utställningsauktion LAPOEX april
- Myntauktion (8) 2 maj
- Kvalitetsauktion (325) 23 maj

6 frimärksauktioner per år. **Inlämning pågår!**  
2 myntauktioner per år.



Ett par trevliga brev som kommer att säljas på LAPOEX i Finland i april 2015.

Vi söker nu bättre objekt till LAPOEXP.

Räkna med att nå väldigt många kunder i Finland, Ryssland och de baltiska staterna!



Vi tar nu också emot inlämningar till NORDIA 2015 i november.

**AB PHILEA**

Svartensgatan 6  
116 20 Stockholm  
Tfn 08-640 09 78  
auction@philea.se



Vi har även kontor i Göteborg, Malmö, Kalmar, Skara, Uppsala och Umeå (Vindeln).

**www.philea.se**

# Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning,  
kontakta SFF:s kansli: 0370-705 66

**Filatelisten är Sveriges Filatelist-  
Förbunds medlemstidning**

**Adress:**

SFF-Filatelisten  
Teknikringen 1A  
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722-527 792

**Internet & E-post:**

www.sff.nu  
redaktion@sff.nu

**Redaktör och  
ansvarig utgivare:**

Ulf Nilsson

**Utgivningsplan 2015:**

**Vår:** vecka: **5, 10, 15, 20**

**Höst:** vecka: **35, 40, 45, 50**

**Annonser:**

1/1 sida..... 3.680:-  
1/2 sida..... 2.140:-  
1/4 sida..... 1.200:-  
1/8 sida..... 600:-  
1/16 sida..... 350:-  
Småannonser..... 50:-

**Annonsbokning till nästa  
nummer senast 7 januari!**

Svensk Filatelistisk Tidskrift  
utkommer 2014 med 8 nummer och  
trycks hos Exaktaprinting i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt, icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

## Bästa samlarvänner!

Här kommer nu nästa nummer av Filatelisten, det sista för året. Och jag vill passa på att hälsa alla nytilkomna medlemmar som under hösten anslutit sig till förbundet hjärtligt välkomna och hoppas att innehållet i vår medlemstidskrift skall uppskattas.

Samtidigt vill jag tacka alla som under året bidragit med såväl material som synpunkter på tidskriften samt våra annonsörer.

Och som tidigare: Om du som medlem har någon egen idé om något du vill läsa om i tidskriften, låt oss andra få ta del av den och skriv själv ett inlägg eller artikel.

*God Jul och Gott Nytt År!*

**Ulf Nilsson**

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet, utan måste bifogas som egna bildfiler (tiff eller jpg-format). DS.

Sveriges Filatelist-Förbund, SFF, är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av, samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Är du inte redan medlem? Passa då på att utnyttja vårt kampanjbjudande om att bli medlem under resterande del av 2014 samt hela 2015 för endast 350 kronor (ordinarie pris 520 kronor per år). Kontakta kansliet nedan. OBS! Erbjudandet gäller nya medlemmar – som inte varit med under 2013 och 2014.



## Förbundskansli:

Kansli: Per Bunnstad, Therese Fornstål  
Besöksadr.: Stationsgatan 3, 3 vån  
Postadress: Box 91, 568 22 Skillingaryd  
Telefon: 0370-705 66 (Öppet: Som regel 9.00-12.00)  
E-post: Medlemsfrågor och ekonomi: kansli@sff.nu  
E-post: Övriga frågor: info@sff.nu

Internet: [www.sff.nu](http://www.sff.nu)

Bankgiro: 568-1580



10



15



20



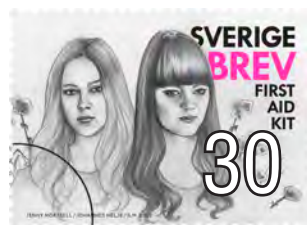
22



24



26



30



34



36



43



46

## Innehåll

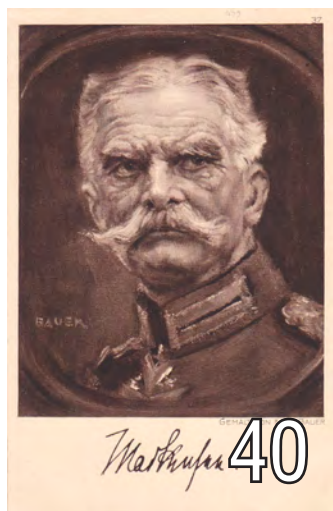
- 15 Tandat upp-och-ner. Här berättar Mats Ingers om en ny klassisk variant.
- 20 Svenska bandfrimärken 1920–1936. Bo Dahlner redogör för klassificeringen av 30 öre Gustav V profil vänster.
- 22 Att samla Reketiketter. Peter Nordin fortsätter att berätta om ett annorlunda samlingsområde. Den här gången om olika typer.
- 26 Vykortsgalleriet Nr: 27 – Livet på landet. John Fritz visar sina personliga favoriter.
- 43 Arne Karlsson uppmärksammar i det här numret Michael Pollard – frimärkskonstnär för världen och svensk lokalpost.

## Dessutom

- 10 Nordia 2014
- 36 Helga Lassen – en vykortspionjär från Skåne
- 40 von Mackensen och de svarta husarerna
- 42 Ett vykortsmotiv
- 46 De två Julöarna
- 48 Debatt
- 50 Föreningsnytt

## I varje nummer

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Styrelsen informerar
- 9 Nyheter
- 24 Filatelistens samlarskola
- 30 Nya nordiska utgåvor
- 34 All världens frimärksländer
- 52 Firardags
- 53 Tävling
- 54 Samlarannonser
- 56 Sammanträden
- 59 Kalendarium
- 60 Annonser



**Nästa nummer kommer ut den 29 januari**

## Sveriges Filatelist-Förbund



Box 91  
568 22 Skillingaryd  
Tel 0370-705 66  
www.sff.nu

### Ordförande:

Bo Dahlner  
Sörgårdsvägen 20, 163 52 Spånga  
dahlner@duv.se

### Vice ordförande:

Leif Ledmyr  
Jägarstigen 71, 181 46 Lidingö  
leif.ledmyr@telia.com

### Christer Karlsson

Rönnbärsvägen 17, 711 33 Lindsberg

### Ivan Forsgren

Äldermansvägen 36, 904 21 Umeå

### Jan Palmén

Hjortstigen 4, 518 41 Sjömarken

### Hans-Ove Aldenbrink

Box 78, 564 22 Bankeryd

### Börje Mårtensson

Ek Kullen 1, 542 94 Mariestad

### Revisorer:

Boris Preijde  
Lilla Kyrkogatan 20, 503 35 Borås

### Ingemar Glans

Hyregatan 3, 275 30 Sjöbo

### Valberedning:

Gösta Karlsson (sammankallande)  
Tullportagatan 1, 532 30 Skara

### Riksföreningar:

Svenska Motivsamlare SMS:  
Tommy Samuelsson  
Romsås 113, 523 98 Hökerum  
Tel: 0321-511 82  
romsas113@telia.com  
www.svenskamotivsamlare.se

### Bältespännarna:

Christer Wahlbom  
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra  
<http://sff.nu/baltespannarna/>

### SSPD – Sällskapet för svensk

posthistorisk dokumentation:  
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp  
www.sspd.se

### Sveriges Militärpostsällskap:

Jan-Ove Brandt  
Ripstigen 1, 8tr, 170 74 Solna  
www.smps.se

### Islandssamlarna:

Björn Söderstedt  
Drottningholmsvägen 21, 112 42 Stockholm  
www.islandssamlarna.se

### Sveriges Variantsamlare:

Leif Jönsson  
Kronetorpsgatan 52B, 3tr, 212 26 Malmö

### Hembygdsfilatelisterna

Anders Bock  
Runeborgsgatan 3, 114 29 Stockholm  
<http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna>

### Rysslands-Samlarna:

Christer Warfvinge  
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen  
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

### Asiensamlarna:

Christer Svensson  
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

## Ordföranden har ordet



Förbundsstyrelsens ledamöter har fortsatt att träffa medlemmar i våra föreningar och det är bra och nu fylls nästa års almanacka på med nya möten. Vi behöver träffa våra medlemmar på det sättet och diskutera och informera om förbundsstyrelsens arbete.

Antalet medlemmar i förbundet har fortsatt att öka under det senaste halvåret och under perioden augusti-oktober ökade medlemsantalet med över 60 medlemmar. Det är mycket glädjande!

Under de senaste åren har jag funderat mycket över hur föreningar i allmänhet överlever i en tid när medlemsantalet minskar. Föreningarna måste kunna svara på varför man har en förening. Det gäller de flesta typerna av föreningar och när det gäller frimärksföreningar så är detta ett problem som diskuteras i åtskilliga länder.

Argumenten för att gå med i en frimärksförening måste vara mycket tydliga och inte bara i ord. Man måste också kunna visa upp vad man gör och vad man vill göra.

Många föreningar – inte bara frimärksföreningar – bygger på en eller ett par eldsjälar. Tyvärr tror jag att de föreningarna lever farligt. Det är viktigt för alla föreningar att de har en styrelse som inte domineras helt av en eller ett par personer.

Ett annat problem som jag sett i många föreningar är att medlemmarna blir allt äldre och det gäller även ledamöterna i styrelserna.

Ett tredje problem i en del föreningar är att de äldre ”som kan verksamheten” inte vill släppa taget om den. Detta kan bli fatalt för föreningens framtid.

Det här är frågor som förbundets strategigrupp diskuterar och jag ser fram emot en rapport som kan bli ett underlag för en diskussion med alla våra medlemmar.

Detsamma gäller delvis i vårt förbund. Vi har en förbundsstyrelse, vald av medlemmarna, som ska svara för verksamheten. Likväl finns det tidigare ordförande som inte vill släppa taget och inse att en ny tid råder.

Jag skriver detta med tanke på insändaren av två hedersordföranden i förra numret av Filatelisten. De borde veta bättre än vad de vill påskina.

Nu avslutas föreningarnas arbete för detta år och man är i full färd att planera verksamheterna inför nästa år.

Inom förbundet ser vi nu fram emot WERNAMO 2015 och senare Nordia 2015 i Täby.

Jag önskar er alla en trevlig jul- och nyårshelg!

**Bosse**

# INLÄMNING TILL KOMMANDE KVALITETSAUKTION



**Frimärkshuset**  
**Skandinavisk**  
**Filateli AB**

Humlegårdsgatan 13  
114 46 Stockholm  
Tel 08-661 74 50  
[info@frimarkshuset.se](mailto:info@frimarkshuset.se)

# Styrelsen informerar

**Styrelsen hade ett telefonmöte den 17 november. Förbundets ekonomi diskuterades och Ivan Forsgren bedömde att budgeten kommer att hållas. En ny kontoplan håller på att utarbetas och den kommer att medföra vissa förenklingar i den ekonomiska hanteringen.**

I samband med genomförandet av WERNAMO 2015 kommer SFF-dagar att genomföras. Vi planerar att då kunna redovisa och diskutera det strategiarbete som pågår. Trollhättans Filatelistförening har visat sig intresserad av att arrangera kongressen 2016 och det uppdrogs till kansliet att få fram mer detaljer om arrangemanget. Utvecklingen av Samlamera diskuterades och förbundsstyrelsen uttryckte sin glädje över att de gjorda förändringarna har blivit ett lyft för sajten.

Förbundsstyrelsens tidigare beslut om instruktion till UK har inte fungerat som önskat. Därför har förbundsstyrelsen återtagit instruktionen för ytterligare beredning tillsammans med UK. Vid kongressen fastslogs en budget för UK under 2015.

Förbundsstyrelsen har nu beslutat om en höjning av anslaget med 30 000 till 100 000 kronor.

Renoveringen av samtliga utställningsramar slutfördes under hösten och de nyrenoverade ramarna kunde för första gången användas vid Baltex. Stort tack till Skivaryds samlarklubb som gjort allt arbete vilket innebar att det kunde genomföras till en avsevärt lägre kostnad än annars. Nu har förbundsstyrelsen givit kansliet i uppdrag att ta fram kostnaden för utbyte av de plexiglas som måste bytas. Förhoppningen är att utställningsramarna ska vara i toppskick till Nordia 2015.

Styrelsen har även inlett arbetet med mässplan för 2015, alltså vilka som representerar SFF vid olika mässor.

Nästa möte blir av kostnadsskäl också ett telefonmöte och det kommer att hållas den 2 februari 2015 eller tidigare om det är påkallat. Nästa fysiska möte planeras till någon av dagarna vid WERNAMO 2015 13–15 mars.

Styrelsen

---

## Nyhetsbrev Samlamera december

**Vad har hänt på Samlamera och vad ska hända framöver?**

Som många känner till har det skett en hel del på Samlamera under hösten. Besöksantalet har gått upp från ett 15-tal dagliga besökare till cirka 40–50 om dagen. I samband med utskick av nyhetsbrevet på lördagar går ofta besöksantalet upp till över 200 personer. Nyhetsbrevet skickas ut till över 3 000 e-postmottagare. Vi har även ändrat visningslayouten, där det nu visas tre objekt i bredd.

Att köpa ett objekt har gjorts enklare. Vi har lagt in en ruta ”Köp”. Man klickar bara på ikonen på det objekt man vill köpa och med denna enda knapptryckning går det ett automatiskt e-postmeddelande till säljaren. Vid införandet av denna funktion var vi tvungna att kräva en inloggning av köparen. Därmed måste både säljare och köpare vara inloggade på Samlamera för att göra affärer. Dock behöver inte köparen vara medlem i SFF. Man kan även köpa objekt som man gjorde tidigare genom att kontakta säljaren via den gamla kontakt-raden.

På fliken klubbauktioner har vi förbättrat sajten genom att man automatiskt kan plocka bort en auktions alla objekt genom en enda knapptryckning. Som det är för närvarande så är det mest Jön-



köpings Filatelist-Förening som använder denna del av Samlamera fullt ut. Jag som aktivt jobbar med klubbauktioner måste säga att detta har hjälpt oss i Jönköpingsföreningen att öka vår auktionsförsäljning. Vid vår senaste auktion fick vi in 140 postbud genom Samlamera och vi hade en total försäljning på cirka 150 000 kronor, där över 1 000 singelobjekt var avbildade på Samlamera.

Vi ska nu utveckla Samlamera till en auktionssajt. Den första fasen blir att införa en auktionsdel för klubbauktioner, därefter kommer auktioner för medlemmar. Vi räknar med att det ska vara klart under vintern och ska testas under våren 2015. Att införa denna funktion kräver mycket programmering och tester. Vi har alla förutsättningar klara.

Har du frågor och synpunkter på Samlamera, hör av dig!

**Hans-Ove Aldenbrink**

0705–38 47 72, 0706–95 88 88, 036–37 88 88  
hoa@jkppf.se



# Värnamoutställningen tar form

**Det blir en något annorlunda nationell och regional frimärks- och vykortsutställning i Värnamo 13–15 mars 2015.**

Noteras kan att arrangemanget hålls i Gummifabriken som byggts om från en nedsliten fabrik till en modern anläggning.

Med 100 dagar kvar till utställningen var läget ungefär så här:

- 50 exponat klara – anmälningstiden för både regional- och nationell utställning går ut 31 december
- 30 frivilliga medarbetare
- 10 handlare, 2 auktionsföretag och 2 postverk anmälda (blir några till)
- 5 andra filateliföreningar anmälda (riksföreningar och lokala föreningar)

- 3 hotellavtal klara
- 3 i utställningskommittén (Ronald Fasth, Niclas Eriksson, Per Bunnstad)
- 2 hembygdsföreningar
- 2 matbutiker medverkare
- 2 auktioner - Värnamo FF och Bältespännarna
- 2 förbund: SFF och SFU
- 1 myntklubb
- 1 studieförbund
- De flesta sponsoravtalen klara

Hela tiden uppdateras vad som händer på filatelistföreningens utställningssida: <http://varnamo.nu/wernamo2015/>

**Per Bunnstad**  
Utställningskommittén

## Föreningsbrevportot upphör vid nyår

**Posten meddelar att tjänsten Föreningsbrev upphör att gälla från och med den 1 januari 2015.**

Föreningsbrevfrimärken gäller efter den 1 januari som porto motsvarande för Ekonomibrev. Det finns dock ingen borte gräns för att använda de märken som varit avsedda för Föreningsbrev.

Posten uppger att orsaken är att användandet av föreningsbrevportot har minskat mycket kraftigt. Bland annat på grund av att många föreningar numera skickar sådant som kallelser och styrelsematerial via e-post.

Ytterligare en anledning som posten hänvisar till är att den justering i portointervallet som gjordes i



april även gjorde det billigare att skicka brev som väger upp till 50 gram.

**Ulf Nilsson**

## Frimärkets Dag på 45 orter

**Lördagen den 28 mars är det dags för Frimärkets Dag 2015 som kommer att arrangeras på preliminärt 45 orter enligt nedan.**

Huvudsyftet med Frimärkets Dag är att öka frimärksintresset med fokus på samlandet. SFF och SFU arrangerar med stöd av Posten.

Den 26 mars 2015 ger Posten ut frimärkena Vikingatid – Yngre järnålder. Frimärkena visar fem unika fynd från Aska i Östergötland, Broa på Gotland, Lunda utanför Strängnäs, Uppåkra utanför Lund och Helgö på Ekerö i Mälaren.

Medverkande orter: Arboga, Bankeryd, Borås, Eksjö, Eslöv, Falkenberg, Falun, Filipstad, Gävle,

Halmstad, Haninge, Huddinge, Kalmar, Karlskoga, Karlskrona, Katrineholm, Klippan, Kungsbacka, Leksand, Lidköping, Malmö, Mariestad, Mora, Osby, Oxelösund, Piteå, Skara, Skillingaryd, Skövde, Stenungsund, Stockholm, Sundsvall, Sunne, Trelleborg, Trollhättan, Uddevalla, Umeå, Uppsala, Vallentuna, Vindeln, Vällingby, Västerås, Växjö, Ängelholm och Östersund.

Mer information om Frimärkets Dag kommer kring 15 januari till de föreningar som anmält sig. Läs gärna mer på [www.sff.nu/fd](http://www.sff.nu/fd)

**Per Bunnstad**  
Kansliet

# Många guld och bra resultat i Norge

Nordia 2014 genomfördes i Lilleström ett par mil utanför Oslo, mellan den 21 och 23 november, och som vanligt gjorde de svenska utställarna succé. Vi svenskar fick med oss en hel hög med guldmedaljer och en hel del specialpriser också. Trots succén så var det även några missbelåtna utställare, men så är det tyvärr alltid!

Nordia 2014 ägde rum i en jättestor utställningsanläggning med flera stora mässhallar. Frimärksutställningen låg längst bort i en av hallarna. De övriga hallarna hyste en väldigt stor och populär julmässa med tusentals besökare och säkert ett par hundra säljare, med montrar innehållande allt som behövs till julen och mer därtill. Jag skulle gissa att det var minst 20 000–30 000 besökare till denna mässa. I en annan hall fanns en enklare antikvitetsmässa med minst 100 olika utställare.

Frimärksutställningen var stor och luftigt med väldigt bra ljus, och det fanns gott om plats att

gå runt och titta på exponaten samtidigt som man kunde sitta ner och prata med filatelistvännen. Även ett tiotal handlare fanns samt flera postverk. Vid många tidpunkter hölls olika föredrag på en scen intill exponaten. På denna scen genomfördes också prisutdelningen för de exponat som fått lägre bedömning än Stor Vermeil. Resterande priser delades ut under banketten på lördagskvällen.

Dagen innan utställningen fanns Nordia 2014 på förstasidan i en av morgontidningarna. Och inne i tidningen fanns det fyra sidor med artiklar om Nordia. Detta är nog ett av de första tillfällena då frimärken har setts på förstasidan, och det gällde mer eller mindre hela förstasidan. Orsaken till detta intresse var att det norska kungahuset för första gången visade upp delar av sin frimärkssamling. Största delen bestod av frimärken kungahuset fått vid olika statsbesök, men det fanns även några unika förlagor och förslag på olika frimärken som inte gavs ut.



Sven-Börje Ewers visade sitt fina posthistoriska exponat. Bilder: Per Bunnstad



*Staffan Carlsson och Jon Torstad talade om militär posthistoria.*

I Mästarklassen ställdes tio exponat ut och två av dessa var svenska. Det var Jonas Hällström med sitt berömda och välkända exponat "The History of the Square-rigged Sailing Vessels" och Bengt-Göran Österdahls välrenommerade exponat "The History of Chemistry". Av dessa tio exponat röstade juryn fram fyra stycken som gick till en "final". En av finalisterna blev Jonas Hällström. De övriga finalisterna var en norrman, en finländare och en dansk.

Vid banketten avgjordes vem som blev vinnaren i Mästarklassen, och det blev det norska exponatet "The Postal History of Norwegian skilling Covers" som ägs av Tom Komnäs. Ett väldigt bra exponat med många mycket "tunga" norska brev. Självklart var det en populär vinnare bland de norska deltagarna på banketten. Jonas Hällström fick nöja sig med en tredjeplats, och det var väldigt bra i denna hårda konkurrens. Jag är dock lite osäker på om Jonas verkligen kom trea, för röstningen under banketten var minst sagt förvirrande och omöjlig för åskådarna som satt en bit bort från prisbordet att följa på ett enkelt sätt.



*Utställningen lockade och det var dessutom gott om svängrum.*



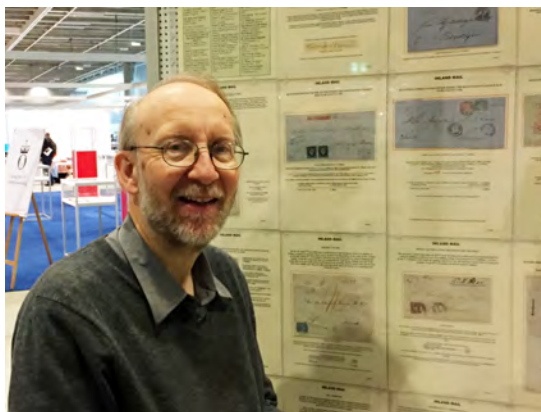
*En trio jurymän: Axel Bromander, Fredrik Ydell samt Ivar Sundsbø, juryns ordförande.*

Förutom en mycket fin finalplats i Mästarklassen fick vi svenskar med oss hem sex guldmedaljer varav fem även fick ett specialpris i den vanliga tävlingsklassen. Till exempel fick Jan Berg hela 95 poäng för sin "Private Ship letter stamp issuing companies up till 1900", detta var en av utställningens högsta poäng och jag tror att det var ett nytt poängrekord för detta exponat. Roland Nordberg fick 93 poäng för sitt exponat "Costa Rica from 1800 to the 1889 Correos overprint issue" och han var inte helt nöjd eftersom han fått fler poäng förut. Sven-Börje Ewers fick 92 poäng för sitt intressanta och väldigt snyggt presenterade exponat "Tidiga svenska poststämplar 1686-1830". Även Gert Fredriksson fick en guldmedalj för sitt välgenomarbetade hemortsexponat om Kalmar län.

Vår hedersordförande Lennart Daun fick ytterligare en guldmedalj att lägga till sina andra, för sitt hel-saksexponat. Lennart fick 92 poäng. Vi lyckades också få en guldmedalj i vykortsklassen, och detta är nog det andra svenska vykortsexponat som har fått en guldmedalj. Ett stort grattis till Per Bunnstad och de övriga guldmedaljörerna.



*Per-Olof Jansson, svensk utställare som kikade på exponaten.*



*Göran Heijtz firade under lördagen sin 60-årsdag på utställningen.*

Tvårr fanns det även några svenska utställare som var missnöjda med resultatet, så är det ju alltid. Man har höga förväntningar och förhoppningar och sedan blir inte resultatet som man hade tänkt sig. Men jag hoppas att dessa lyssnar på vissa delar av vad juryn föreslår att man kan förbättra eller förändra. Tar med sig dessa råd hem och försöker att genomföra dem till nästa utställning. Det är detta som är en fördel med att ställa ut i andra länder än Sverige – helt plötsligt får man en del nya råd från en jurymän som aldrig har sett exponatet förut, och som ser exponatet med andra ögon.

Som exempel kan nämnas att en jurymän från Norge hade ett bra förslag på hur Kjell Nilson kunde utveckla sitt exponat genom att lägga till ytterligare ny kunskap, och förhoppningsvis kan han då komma över den svåra 90-poängnivån. Ett annat exempel är en amerikan med ett svenskt exponat som troligen kommer att kasta om objekten och ha



*Handlarnas lådor och social samvaro lockade på Nordia.*



*Einar Nagel är en trogen utställare, här med sitt exponat White Star vs Cunard.*

en helt ny kapitelindelning. Han tyckte att dessa råd var de bästa han hade fått någonsin, och tyckte det var konstigt att inte någon amerikansk jury hade föreslagit dessa förändringar förut. Så ni som har kört fast och har svårt att utveckla ert exponat, ett bra tips är att visa det i ett annat nordiskt land – och förhoppningsvis får ni en del nya råd hur ni kan utveckla ert exponat.

Hela svenska resultatlistan finns här bredvid. Vill ni se hela resultatlistan för alla exponaten finns den både på SFF:s och Nordias hemsidor.

Efter denna succé ser vi redan fram mot Nordia 2015, som sker i Täby, och då hoppas vi att vi svenskar kan få ännu fler medaljer och ännu högre poäng. Grattis till alla svenska utställare och lycka till på nästa utställning!

**Fredrik Ydell**  
Svensk kommissarie



*Christer Mårtensson, till höger, var en av många svenskar som fick fint pris.*

*Seija-Riitta  
Laakso från  
Finland vann  
vykortsklassen  
med rekord-  
noteringen 96  
poäng. Hon  
var också tvåa  
totalt på hela  
Nordia.*



## Resultatlista för Nordia 2014

<i>Klass</i>	<i>Utställare</i>	<i>Exponat</i>	<i>Medalj</i>	<i>Poäng</i>
Mästarkl	Jonas Hällström	The history of the square-rigged sailing vessels	G	
Mästarkl	Bengt-Göran Österdahl	The History of Chemistry	G	
Trad	Jan Berg	Private Ship letter Stamp issuing companies: up to 1900	G + SP	95
Trad	Roland Nordberg	Costa Rica from 1800 to the 1889 Correos overprint issue	G + SP	93
Hels	Lennart Daun	1890 until 1942. The secondary period of Postal Stationery in Sweden	G + SP	92
Posthist	Sven-Börje Ewers	Tidiga svenska poststämplat 1686–1830	G + SP	92
Posthist	Gert Fredriksson	Mail routes and cancellations to and from the main land of the county Kalmar	G	91
Vyk	Per Bunnstad	Albatross – en dramatiskt händelse under första världskriget	G + SP	90
Trad	Mats Ingers	Lågvalörerna 1856–1863 – traditionell filateli i ett post-historiskt perspektiv	SV + SP	88
Posthist	Kjell Nilsson	The Swedish mail and the war 1939–1948	SV	87
Motiv	Tommy Samuelsson	Allied fighter aircraft 1939–1945	SV	87
Litt	Facit Förlags AB	Facit 2015 Special	SV	86
Posthist	Björn Sohrne	The Postal story of Yemen 1870s–1945, including the Kamaran Island to 1952	SV	86
Aero	Per-Olof Jansson	Canada Commercial Airmail during 1925–1954	SV	85
Vyk	Göran Modén	Nils Thomasson, fotografen som berättar Jämtlands historia 1899–1970	SV	85
Open	Gunnar Dahlvig	Filatelist – ett märkligt fenomen	V	83
Posthist	Björn Jonasson	Madeira postal history 1778–1947	V	83
Vyk	Christer Mårtensson	Sjöbo	V	82
Litt	SFF	The Swedish stamp Magazine: Filatelisten 2013	V	82
Open	Hans Gunnar Eklöf	Saken är Oscar	V	80
Open	Mats Söderberg	Spola kröken	V	80
Open	Stephan Pomp	Collecting Slania	SS	78
Vyk	Göran Hejtz	Kooperativa Förbundet	SS	75
Motiv	Göran Modén	Om du bott i Jämtland	SS	75
Vyk	Einar Nagel	White Star vs Cunard	S	74
Ungdom	Loke Höjer	Min rymdberättelse	S	73

SP = Specialpris

# Årets bästa julklappar



**Årssats 2014**  
Art nr: 242914  
**576:50**



**Årsbok 2014**  
Art nr: 242916  
**589:00**



**Häftesårssats 2014**  
Art nr: 242915  
**645:00**

**Handla i vår butik på [www.posten.se/frim](http://www.posten.se/frim)**

eller ring vår kundservice på telefon 020-788 788.  
Kundservice har telefontid måndag-torsdag 9.00-16.00  
samt fredag 9.00-15.00.



# ÅLAND AUCTIONS

- value for money

## Åland Auctions nr. 4

Missa inte årets sista resförsäljning

**9 – 16 december**

Nu med spännande objekt från  
hela världen.



ÅLAND AUCTIONS



POSTEN ÅLAND

**[www.alandauctions.ax](http://www.alandauctions.ax)**

ÅLAND AUCTIONS/POSTEN ÅLAND AB, PB 1100,  
AX-22111, MARIEHAMN • TEL. +358 40 708 7007  
E-POST: [alandauctions@posten.ax](mailto:alandauctions@posten.ax)



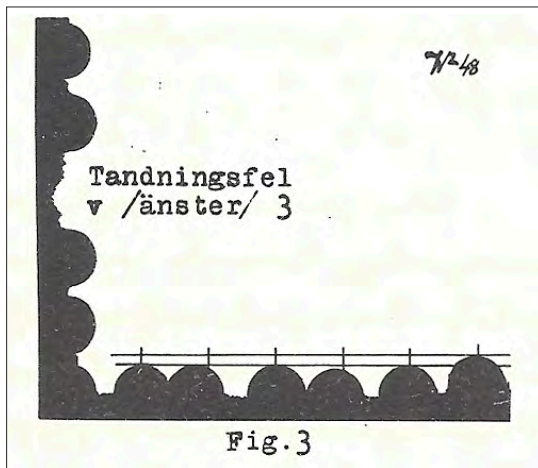
# Tandat upp-och-ner

– ny klassisk variant

I Sverige har fullständig plåtning av klassiska utgåvor före 1859 inte genomförts systematiskt för exponat\*. När man velat lyfta sitt samlingsområde till lite högre nivåer inom traditionell filateli har det mest handlat om stämplor och nyanser. I våra grannländer och exempelvis England anses däremot rekonstruktion av hela ark vara en viktig och prestigefylld del av filatelin.

## Einar Wockatz och Per Sjöman la grunden

År 1951 fyllde SFF i Göteborg 50 år och utgav med anledning härav en minnesskrift: *Studier och erinringar*. På sidorna 57–122 skriver Einar Wockatz om ”Vapenmärkenas perforering och härpå grundad rekonstruktion av hela kartor”. Det är ett imponerande arbete. Wockatz, som liksom Per Sjöman var civilingenjör, har noga satt sig in i alla tekniska detaljer kring frimärkstillverkningen, han har studerat tryckmateriel på Postmuseum och lånat ihop tusentals vapenmärken från andra samlare för systematiskt studium.



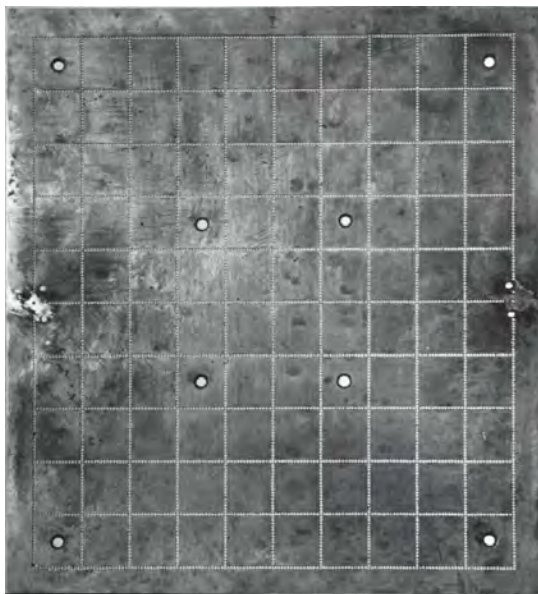
Figuren ovan är hämtad från sidan 61, och signeringen visar att Wockatz arbetat med sin forskning i flera år när artikeln skrevs. Bland göteborgare som Wockatz tackar för bidrag finns inte Per Sjöman omnämnd. De kom först senare att ha ett samarbete, och förmodligen bidrog artikeln till att Sjöman beslöt sig för att försöka positionsbestämma även fyraskillingar. Vid utgivningen av den senaste kompletta handboken i tre delar mellan åren 1961–64 spelar Per Sjöman en viktig roll, men hela den klassiska delen kan sägas ha inspirerats av Wockatz skrift – den är monumental!

## Arktandningsverktyg utan perfektion

När Sverige gav ut sina första frimärken 1855 hade bara England perforerade utgåvor (kamtandning). Men Sverige var först med arktandning. Aggregatet sägs ha upfunnits av greve Per Ambjörn Sparre själv. Alla 11 x 11 rader av nålar pressades genom en liten bunt tryckta 100-ark samtidigt. De sammanlagt 2 531 planslipade nålarna bildade alltså 100 ”nålfällor”.

Det Wockatz insåg, och ville illustrera med bilden ovan, var att nålarna varken satt i snörräta rader eller på exakt avstånd från varandra, och att var och en av de 100 tandningspositionerna i arket därför var unik.

\* Grunden till plåtning av fyra skilling banco lades av Per Sjöman och hans medarbetare, men han hann inte kartlägga mer än knappt tio procent av klichéerna. Dieter Pascher har sammanställt ett stort bildmaterial av treskillingar, och även försökt att sammanställa dessa i en karta om 100 olika positioner. Undertecknad har fått överta detta forskningsmaterial, och kommer i sinom tid att bearbeta det.



*Styrplatta i koppar för 1855 års verktyg, det enda som bevarats av Sparres verktyg. Foto: Yngve Hellström, PM. Pos 1 uppe till höger. I princip en tandningsnyckel!*

### 1 av 10 000 12-öringar upp-och-ner

När arken var tryckta och gummerade tog man en liten bunt om troligen fem stycken och spetsade på två små spikar i tandningsverktyget. Inpassningen var säkert ett moment man utförde väldigt noga, annars riskerade man att perforeringen skulle skära in i märkesbilderna. Det är då föga förvånande om man alltid såg till att lägga in arken med samma orientering, vilket vi skall vara tacksamma för. Wockatz anger att han bara hittat en enda 12-öring, som bevisligen kommit från en karta som placerats upp-och-ner i förhållande till majoriteten – 1 av 10 000!

### Erich Harbrecht och Mats Ingers tar vid

Per Sjöman ställde ut "Sverige 1855–56" (5 ramar) på Stockholmia 1974. Han sammanställde senare en samling "Reconstruction of 4 skill Banco Plates", där han visar ett större antal klichéfel, med uppgift om deras positioner i arket. Alla 14 tryckleveranser är representerade. Där ingick även 200 fyraskillingar kvartsplåtsvis, 100 för leverans 1–10 och resten från leverans 12–14 (det som brukar kallas "nya plåtarna"). Jag är osäker på om detta exponat visats.

Detta material förvärvades långt efter Per Sjömans död av Erich Harbrecht. Samtidigt – 1987 – inleddes ett samarbete mellan Harbrecht och Ingers. Det har pågått utan avbrott i ett drygt kvartssekel,



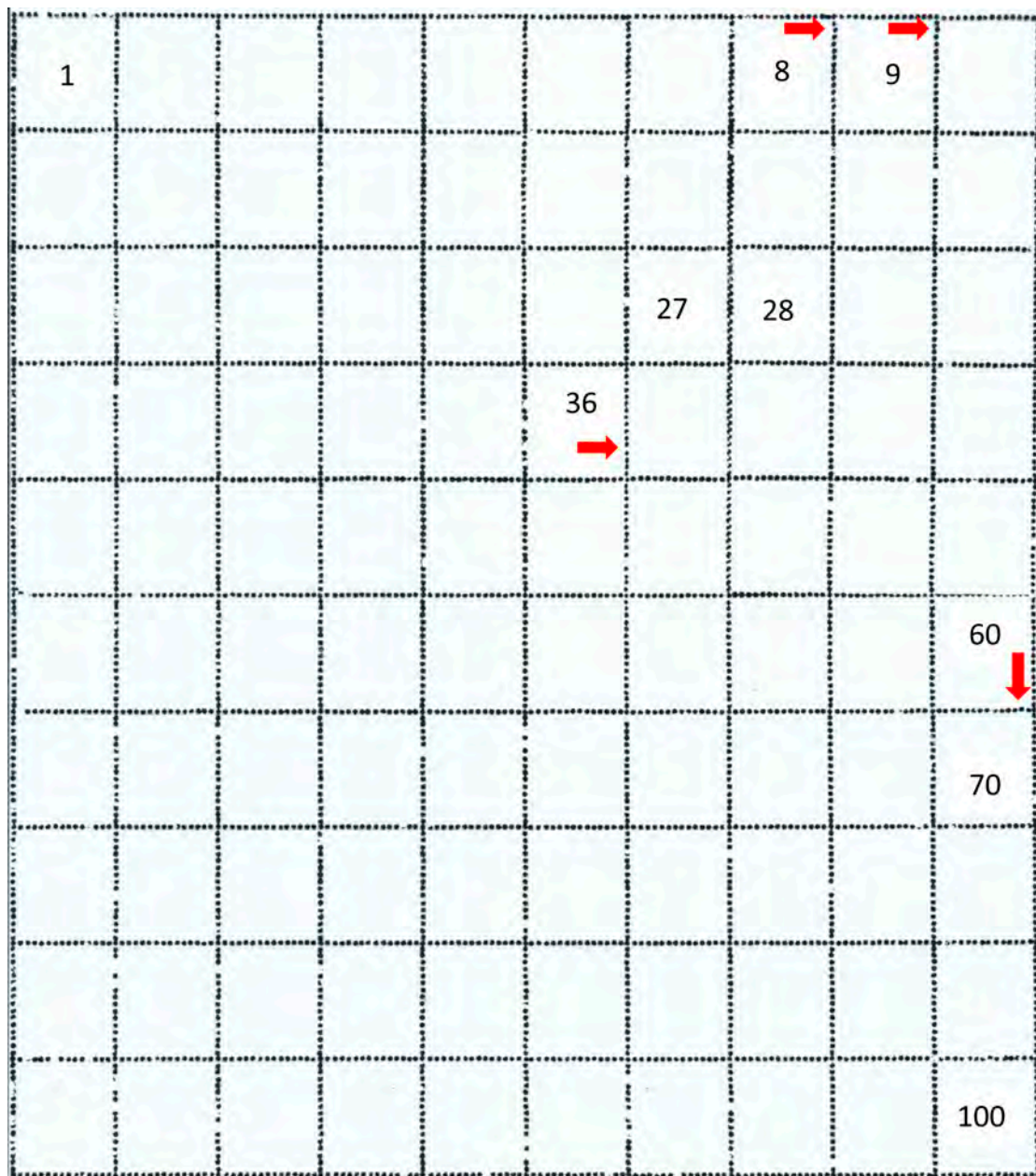
*Detalj från den 9-öreskarta, som förvaras på PM. Foto: Yngve Hellström. Pos. 8, 9, 18, 19. Kartan är svår att använda som tandningsnyckel, de flesta tänder är mycket tunna.*

och varit inriktat på att systematiskt kartlägga *alla* existerande klichéer för fyra skilling banco. Resultatet är mer än 1 000 positionsbestämda och avbildade klichéer. Det mesta är hittills publicerat.



*Detalj av tandningsnyckel (SFF:s expertkommitté). Pos 8 och 9 överst känns lätt igen på sina "tandbågar" upptill (pilar).*





*Tandningsnyckel baserad på privatägd 9-öreskarta, ca 1863. Problem mellan rad 7 och 8 (t ex 27–28). Röda pilar vid några större avvikelser, som identifierar en position, t ex bred tand mellan 36–37. Hål som saknas är oftare "konfetti" än dubbeltänder.*

### **Tack, SFF:s expertkommitté!**

Ungefär vid samma tidpunkt hade ett avgörande framsteg gjorts vad gäller positionsbestämning av "gammeltandade" märken. På en auktion i Schweiz hade helkartor av bland annat 9 öre vapen sålts. Genom ett samarbete där bland andra Postmuseum,

Helena Obermüller-Wilén och resten av SFF:s expertkommitté bidrog, skapades en fotografisk kopia, som ytterst exakt återgav respektive helark. På så vis fick vi den första fungerande tandningsnyckeln. Paul Linde (Svenska Frimärken) har gjort dessa tandningsnycklar tillgängliga för envar.

## Cirka 75 procent var korrekt

När Per Sjömans material – omkring 500 positionsbestämda fyraskillingar – granskades och dubbelgranskades fann vi att bland de ”gamla plåtarna” (de första 11 tryckleveranserna) var ungefär ¾ av positionerna korrekt angivna. I leverans 12–14 var nästan allt riktigt. Sjöman hade ju ”bara” tillgång till en tandningsnyckel, uppbyggd av i huvudsak lösa, tidigt stämplade 12-öringar. Även om samma tandningsverktyg användes mellan 1855–1865 skedde smärre förändringar i samband med renoveringar. Likheter i perforering mellan en fyraskilling på tunt papper och en 12-öring från samma position var därför ibland inte så uppenbara.

## Fler upp-och-ner

Ibland kunde det ta mer än en arbetsdag att komma fram till en säker position för en fyraskilling. Arbetet var mödosamt och våra krav rigorösa för att utesluta önsketänkande. Någon gång misslyckades vi med ett märke som till synes hade väl utformade tänder. Först efter några år insåg vi en möjlig förklaring: Det gick inte att hitta positionen, eftersom märket kom från en karta, som tandats upp-och-ner.

## Inte tête-bêche

Eftersom alla skillingar är tryckta med lösa (flyttbara) klichéer, kunde man tänka sig att vi kommit en sensationell variant på spåren, alltså

felvändning av enskild kliché. Men så småningom dök det upp ett *par* och senare två märken ur en och samma karta, i leverans 3 dessutom. Då stod det klart att det rörde sig om hela kartor, som vridits 180 grader när de nålats fast inför perforering. På grund av den ytterst sparsamma förekomsten av denna variant kan man nog utgå från att felvändning skett av enstaka kartor, inte hela bunten om fem kartor.

## Färre än 10 kända

Alla hittills kända exempel är här avbildade. Ett möjligt sätt att visa omvänd tandning i ett exponat är att montera märket mot del av tandningsnyckeln\*, gärna då tillsammans med rättvända grannar så att det tydligt framgår att det inte rör sig om ”Kejsarens nya kläder”.

Att alla detaljer inte stämmer får man acceptera. Papper kan krympa något, och även om tandningsnyckeln är förvånansvärt korrekt, så blir det vissa förvrängningar. Dagens teknik med skanning var inte så utvecklad 1987, och gummeringen av kartan, samt några veck i tandrader, skapar vissa ofrånkomliga problem.

Mats Ingers



*GISLAWED fick tydligen i augusti 1855 ett ark som tandats upp-och-ner. Det kommer från leverans 3, på medeltjockt papper (d-nyans). De två exemplaren ovan har haft position 76 respektive 73 i arket, men har tandats i position 25 respektive 28. Här monterade i tandningsnyckeln med rättvända grannar. Att inpassningen är sämre kring 8:e raden beror på att kartan är särad och lätt förskjutet i höjddled där. Bred tand mellan positionerna 36 och 37. Totalt fick Gislaved den 7 augusti åtta kartor fyraskillingar.*

\*Receptet för sådan montering är följande: Skaffa tandningsnycklar från Svenska Frimärken och klipp ut önskade positioner. Där frimärken skall monteras görs en cirka 5 mm lång horisontell slits med en skalpell. Klipp av en fastsättare, så att bredden exakt stämmer med slitsens bredd. Dra sedan fastsättaren genom springan i plasten. Det är ”pillrigt”, men träning ger färdighet. Fixera därefter märket i exakt läge i sin positionsruta, så att alla tänder ligger där de skall. Håll fast märkets nedre del, utan att rubba positionen, och böj försiktigt upp den övre halvan, så att du kommer åt att med en pensel fukta fastsättaren. Tryck fast! Nu sitter märket i exakt position, och rubbas inte om du undvikit glapp där resten av fastsättaren fortsätter till montaget baksida.



Pos 82,83 (arkposition 18) och 84. Mittmärket från första tryckningen och med klichéfel under SKILL.



Pos 65, tandad i omvänd pos 36. Lev 4–5.



Pos 30, tandad i omvänd pos 71. Lev. 4–5.



T. vä: Pos 28, tandat felvänt som pos 73, lev 9.  
T. hö: Enda kända par från felvänd karta, pos 3 + 13 tandat omvänt som 88 + 98. Lev 10.



Denna 24 skilling Banco, tunt papper, har vid tryckningen suttit som pos 8, men vid tandningen har arket vänts så att den nu har pos 93.

# Svenska bandfrimärken 1920–1936

## Del 28: 30 öre Gustaf V profil vänster

I den här artikeln beskrivs 30 öre Gustav V profil vänster. Frimärkets trycktes med nyanserna blå och brun.

Originalmärket tillverkades hos AB Jacob Bagge av Paul Wilcke. Sju plåtpar präglades fram till den 25 juli 1935. Plåtarna användes till två frimärken med blå respektive brun nyans.

### 185A 30 öre Gustav V profil vänster, blå, 2-sid. perf. 9 ¾

Frimärket fick två utgivningstider på grund av förändringar av brevportot till utlandet.

#### Första utgivningstiden

Frimärket gavs ut med anledning av att portot för brev till utlandet sänktes från 40 till 30 öre den 1 oktober 1922. Märket skulle därför ha blå färg (ref. 1). När portot för brev till utlandet sänktes till 25 öre så drogs märket in.

<b>Gravör</b>	Paul Wilcke (ref. 1)
<b>Antal ex</b>	14.504.600 (ref. 1)
<b>Tryckningstid</b>	1923–1925 (ref. 1)
<b>Utgivningstid</b>	1923-11-28–1925-09-30 (ref. 1)
<b>Utgavs som</b>	Märken i rullar om 100, 500 och 1.000 (ref. 1)
<b>Plåtskarvtecken</b>	Siffran 1 till vänster om skarvlinjen i båda marginalerna (ref. 1)

Tabell 1: Data om antal tryckta märken, utgivningstid med mera för första utgivningstiden av 185A.

Märket gavs ut i följande varianter (färgnyanser enligt ref. 3):

185Aa	grönakt mattblå	(8-6)	A1, A2
185Ab	gråakt blå	(7-6)	A1, A2
185Ac	ljusblå	(4)	A1, A2



185Aa  
grönakt mattblå



185Ab  
gråakt blå



185Ac  
ljusblå

Nyans c är mycket ovanlig. Här förekommer även 65-gramspapper vilket försvårar klassificeringen av papperssorterna.

### Andra utgivningstiden

Frimärket drogs in 1926, men gavs åter ut den 1 juli 1936 då portot för brev till utlandet höjdes från 25 till 30 öre. Det avlöstes av 30 öre Gustav V profil höger, blå (ref. 1). Den här gången trycktes frimärket på A3-papper.

<b>Gravör</b>	Paul Wilcke (ref. 3)
<b>Antal ex</b>	20.745.800 (ref. 1)
<b>Tryckningstid</b>	1936–1937 (ref. 1)
<b>Utgivningstid</b>	1936-07-01–(ref. 1)
<b>Utgavs som</b>	Märken i rullar om 100 och 500 (ref. 2)
<b>Plåtskarvtecken</b>	Siffran 2 till vänster om skarvlinjen i båda marginalerna (ref. 3)

Tabell 2: Data om antal tryckta märken, utgivningstid med mera för andra utgivningstiden av 185A.

Märket gavs ut i följande varianter (färgnyanser enligt ref. 3):

185Ad	mörkblå	(9-8)	A3
		Utkom 1 juli 1936 (ref. 5)	
185Ae	ultramarinblå	(7-6)	A3



185Ad  
mörkblå



185Ae  
ultramarinblå

Avarter: Det finns en avart beskriven, ettärke med plåtsår (ref. 4).

### 186A 30 öre Gustav V profil vänster, brun, 2-sid. perf. 9 ¾

Frimärket gavs ut den 1 oktober 1925 då portot för brev till utlandet sänktes från 30 till 25 öre. Frimärkets färg ändrades därvid från blått till brunt. När portot åter höjdes den 1 juli 1936 avlöstes frimärket av 30 öre Gustav V profil vänster blå (ref. 1).

<b>Gravör</b>	Paul Wilcke (ref. 1) (anm. 1)
<b>Antal ex</b>	54.467.400 på A1- och A2-papper samt 7.900.000 på A3-papper (ref. 1)
<b>Tryckningstid</b>	1925–1936 (ref. 1)
<b>Utgivningstid</b>	1925-10-01–1936-06-30 (ref. 2)
<b>Utgavs som</b>	Märken i rullar om 100 och 500 (ref. 1)
<b>Plåtskarvtecken</b>	Siffrorna 1–2 i båda marginalerna (ref. 1)

Tabell 3: Data om antal tryckta märken, utgivnings-tid med mera för första utgivningstiden av 186A.

Anm. 1: Sverigekatalogen (ref. 3) anger felaktigt Sven Ewert som gravör.

Märket gavs ut i följande varianter (färgnyanser enligt ref. 3):

186Aa	orangebrun	(6-5)	A1
186Ab	mörkt orangebrun	(8-7)	A1, A2
186Ac	ljst orangebrun	(5-4)	A1
186Ad	mattbrun	(7)	A1, A2
186Ae	orangeakt brun, ”rent tryck”	(6-5)	A2
		Utkom i mars 1934 (ref. 5)	
186Af	rödakt brun	(6)	A3
		Utkom i sept. 1935 (ref. 5)	



186Aa  
orangebrun



186Ab mörkt  
orangebrun



186Ac ljst  
orangebrun



186Ad  
mattbrun



186Ae orangeakt  
brun ”rent tryck”



186Af  
rödakt brun

Avarter: Det finns en avart beskriven, ett märke med plåtsår (ref. 4).

### Klassificering av nr 185A Gustav V profil vänster, 30 öre blå

1. Särskilj A1, A2 och A3-märken. A1-papperet är ett hårt papper och det är svagt rosatonat med en ytvikt av 70 g/m<sup>2</sup>. Viran är svag. A2-papper är ett mellanhårt papper med tydlig vira. Märkena är genomlysande. A3-papperet är rent vitt och har en stark vira. Det är genomlysande. A2- och A3-papper har en ytvikt av 60 g/m<sup>2</sup>. Eftersom en del märken även trycktes på 65-gramspapper kan det vara svårt att skilja på A1- och A2-papper.

2. A1- och A2-märkena finns i tre nyanser, där nyans a är grönaktigt mattblå. Nyans b är gråaktigt blå och nyans c ljusblå. Den senare nyansen är betydligt färgsvagare än nyans a och b.

3. När det gäller A3-märkena så är nyans d mörkblå och nyans e ultramarinblå. Nyans e har en svagare färg än nyans d.

### Klassificering av nr 186A Gustav V profil vänster, 30 öre brun

1. Särskilj A1, A2- och A3-märkena i enlighet med beskrivningen ovan. Om det finns märken med rent tryck (tryckta under hösten 1933 och under början av 1934) så skall de ha vita marginaler som A3-märken, men en typisk baksida som A2-märken. Frimärken med rent tryck har nyans e. Frimärken med A3-papper har nyans d.

2. Märken med A2-papper finns på två nyanser. Nyans b är mörkt orangebrun, medan nyans d har en mattbrun färg. Har märket ett inslag av orange färg så handlar det om nyans b.

3. Fortsätt med märken med A1-papper. Frimärken med A1-papper har orangebruna nyanser utom de som har nyans d. De tre orangebruna nyanserna kan lätt särskiljas genom att nyans b är mörkare än de övriga två och att nyans c är den mest ljusa nyansen.

4. Nyans a och b har ungefär samma nyans, men nyans b är mer färgstark och mörkare. Nyans b finns också hos märkena med A2-papper och de kan användas som jämförelseobjekt. OBS: Det finns en avart med plåtsår.

**Bo Dahlnér**

### Referenser

1. Sveriges frankotecken, Handbok del I 1961, Sveriges Filatelist-Förbund, 1962
2. Sveriges frankotecken 1855–1936, Sveriges Filatelist-Förbund, 1936
3. Sverigekatalogen 1988–89, Sveriges Filatelist-Förbund, 1988
4. Svenska avarter 1920–1936, Leif Andersson, Roland Frahm, Kjell Nilsson, Sveriges Filatelist-Förbund, 1980.
5. N.F.s specialkatalog över De svenska bandfrimärkena 1920–1944, Adolf Hassler, 3:e rev. Upplagan. Nordisk Filateli, 1944

# Reketiketter

## Del 12 – Olika typer

Med början i Bältespännaren nr 1/1980 genomförde Bo Björk en systematisk och mycket välgjord systematik av de svenska reketiketternas olika typer. Detta välgenomarbetade system låg sedan till grund för den katalogisering som numera återfinns i Facit Postal.

Det som saknas i denna katalogisering är alla de etiketter som använts sedan Bo gjorde sin systematik. Trots att det finns många kunniga och duktiga posthistoriker som ägnar sig åt modern posthistoria, så har denna del av posthistorien inte blivit systematiskt bearbetad.

I vårens nummer av Bältespännaren (nr 1/2014) gjorde jag därför ett försök till att fylla denna kunskapslucka. Nu är det dags för fler samlare att få ta del av denna, då jag nu i något omarbetad version presenterar förslaget till systematik för Filatelistens läsare.

Den sista etiketttyp som finns katalogiserad i Facit-katalogen är typ 9, som infördes 1971. Den finns i två varianter, 9:1 med tresiffriga nummer samt 9:2 med femsiffriga nummer.



Här visas exempel på 9:1 (Vindelgränsele) samt 9:2 (Tärendö). Jag väljer att visa två exempel där det tydligt framgår att det finns en mängd olika stiltyper på dessa etiketter. Stiltypen på etiketten från Tärendö är den som användes som normalstil.

### Typ 10

Fyra år efter publiceringen i Bältespännaren, 1984, kom nästa etiketttyp. Den bygger i utseende på typ 9, med samma storlek på R, ram och siffror. Det som skiljer är att ett vågrätt streck tillförts mellan postkontorsnamn och inlämningsnummer, sannolikt för att dessa ska bli tydligare markerade och inte flyta in i varandra. Liksom typ 9 finns det två varianter 10:1 med tresiffriga nummer och 10:2 med femsiffriga nummer (se bild till höger nedan).

Etiketten med provisorisk användning är av typ 10:1 med tresiffriga nummer och etiketten från Arvidsjaur är av typ 10:2 med femsiffriga nummer. Stiltyperna på typ 10 är desamma som på typ 9.

### Typ 11

Redan året efter, 1985, valde man att börja trycka etiketter med postnummer. Till en början använde man samma grundtyp, med oförändrat R, ram och utseende på nummer. Från och med detta började man nu trycka alla etiketter i samma stiltyp.

Även om etikettens grundutseende är detsamma anser jag att användningen av postnummer är en så genomgripande förändring att etiketttypen ska anses vara en helt egen typ, inte bara en variant av typ 10. Etiketterna av typ 11 finns även de i två varianter, med tresiffriga (11:1) och femsiffriga nummer (11:2).



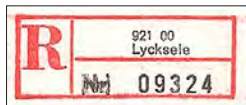
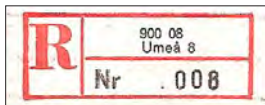
Här visas exempel på typ 11:1 med tresiffriga nummer (Hörnefors) samt typ 11:2 med femsiffriga nummer (Haparanda).

Av alla Sveriges olika reketiketttyper är typ 11 den minst vanligt förekommande. Här skulle man till en utställning inte kunna få ihop material till mer än en enramsutställning.

### Typ 12

Redan året efter, 1986, övergick man till att trycka typ 12. Vid första påseendet ser det ut att vara exakt samma typ, men nu är ramen betydligt bredare än den varit innan. Liksom tidigare finns det etiketter med både tresiffriga och femsiffriga nummer. Om man lägger etiketter av typ 11 (Råtan) och typ 12 (Älvsbyn) bredvid varandra med jämn vänsterkant ser man mycket tydligt att typ 12 är betydligt bredare än typ 11.



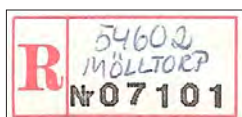
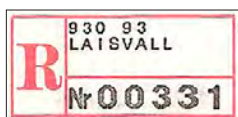


Här visas exempel på typ 12:1 med tresiffriga nummer (Umeå 8) samt typ 12:2 med femsiffriga nummer (Lycksele).

### Typ 13 och Typ 14

Man behövde inte vänta länge på nästa etiketttyp, utan redan samma år, 1986, började man parallellt att trycka två nya typer av etiketter med ett helt nytt utseende.

R:et har fortfarande samma utseende, men nu har ramen blivit både smalare och högre. Såväl text som siffror har ett utseende som för tankarna till tidiga datautskriften. Skillnaden mellan de båda typerna är ifall det finns streck mellan ortsnamnet och siffrorna eller ej. Då båda dessa typer började tryckas samtidigt kan man fundera på hur man ska namnge dem. Jag har valt att låta typen med streck vara typ 13, då den är en direkt följd av typ 10 till 12 som också hade streck. Typ 14 utan streck får då bli den avvikande.



Här visas typ 13 (Laisvall) med streck mellan namn och nummer, samt typ 14 (Mölltorp) utan streck mellan namn och nummer. Samtliga etiketter av typ 13 och 14 har samma stiltyp. De enda avvikelser som förekommer är provisoriska lösningar, som exemplet från Mölltorp visar.

### Typ 15

Slutligen kommer vi fram till typ 15 som är en helt ny typ av självhäftande etikett med streckkod, som började användas på framförallt en del större postkontor 1990.

*Självhäftande etikett, med såväl text som streckkod.*



Typ 15 verkar ha varit en streckkodstyp som utprovades, för att längre fram helt kunna frångå handskrivna kvitton och övergå till att enbart använda datorn. Från 1992 slutade posten att använda etiketter som var speciellt tryckta för varje postkontor. Nu övergick man till att använda samma etikett på alla postkontor.

Inlämningsnumret registrerades i datasystemet och sparades till en början i ett halvår. Under den tiden kunde man spåra ett förkommet brev, eller ta reda på var en viss etikett använts, men därefter är en lös etikett helt anonym, endast på ett stämplat brev kan man se avsändarorten och då i stämpeln, inte på etiketten.

Själv har jag valt att endast samla etiketter som visar avsändningsorten och min samling upphör sålunda 1992. Att katalogisera de etiketter som använts därefter överlåter jag till någon annan.



*Här exempel på två olika typer av de etiketter som började användas från år 1992. Det finns fler!*



### Slutord

Detta är ett första försök att mer systematiskt katalogisera även de moderna reketetterna med ortsnamn. Som etikettsamlare har jag saknat en gemensam typbenämning av dessa modernare etiketter och jag vet även att andra samlare har saknat dessa uppgifter i Facit Postal. Förhoppningsvis kan mina funderingar till en typning leda till en mer komplett och enhetlig katalogisering framöver.

Har du synpunkter hör gärna av dig på: peter\_rek@hotmail.com

Peter Nordin

Köp och sälj på:  
<http://samlamera.sff.nu>

## Tjänstefrimärken

I årets sista Samlarskola ska vi titta lite närmare på kategorin tjänstefrimärken med utgångspunkt från sex olika frimärken.

I Sverige hade vi haft tjänstepost av olika slag sedan införandet av fribrevsrätten år 1636 (även ännu tidigare hade svenska myndigheter haft ett system för att distribuera viktiga meddelanden ut i landet).

Den allmänna posten tillkom 1636 men parallellt fanns också kronoposten för statlig korrespondens. Dessutom fanns klockarposten för kyrkliga meddelanden.

År 1873 avskaffades kronoposten och alla slag av post skulle efter 1874 transporteras av den allmänna posten. Postverket gav därför ut en serie tjänstefrimärken år 1874 för att användas av olika statliga myndigheter som fick speciella anslag för att köpa in tjänstefrimärken från postverket. Portosatserna var i stort sett desamma som de som gällde för vanlig post. Att använda tjänstefrimärkena på privatpost kunde leda till dryga böter.

De första svenska tjänstefrimärkena trycktes i stort format. De kom i två olika tandningar varav tandning 14 är tämligen ovanlig. Från 1910 användes tjänstefrimärken i betydligt mindre format. Även här finns det två utgåvor med antingen vattenmärke krona eller våglinjer. Facitkatalogen listar totalt 54 olika tjänstefrimärken från Sverige.



Användandet av tjänstemärken upphörde helt 1920. Då hade man hittat andra och enklare metoder att hantera denna typ av post.

Island fick egna frimärken 1873 med valörer i skildring. Samma år kom även landets första tjänstefrimärken. Här hittar man nedtill texten **ÞJON. FRIM.** Vilket är förkortningen av tjänstefrimärke på isländska.

Under de kommande åren fram till 1930-talet kom det regelbundet nya isländska tjänstefrimärken.



Den sista serien tjänstefrimärken var Alltingsserien år 1930 som försetts med övertrycket **þjonustimerki**.

Här visas ett tjänstefrimärke från 1920. Tjänstebeteckningen finns till vänster om kungens porträtt.

Väldigt många europeiska länder har under årens lopp använt sig av tjänstefrimärken. I det forna DDR introducerades tjänstefrimärken av olika slag 1954. Vid det laget hade användandet av dessa frimärken upphört i de flesta länder.

DDR gav dessutom ut ett antal mycket specialiserade tjänstemärken. Vad sägs om det här visade 20-pennig märket från 1965? Det skulle användas i samband med förtroliga tjänsteförsändelser. Exakt vad detta innebar har jag inte lyckats lista ut.



För samlare av tjänstefrimärken utgör Schweiz ett väldigt speciellt fall. Förutom egna tjänstefrimärken har man även gett ut frimärken för FN:s olika kontor i landet. Även om det inte direkt framgår av frimärkstexten torde de vara just tjänstefrimärken.

Här visas ett märke utgivet för UPU:s kontor i Schweiz år 1983. På märket kan vi tydligt läsa texten **Timbre de Service** eller tjänstefrimärke på svenska. Det är för övrigt kanske det enda frimärke som avbildar internationella svars-kuponger.



Många brittiska kolonier och andra besittningar använde sig av tjänstefrimärken. Normalt sett producerades dessa märken genom att vanliga postfrimärken övertrycktes med ord som **Service** eller **Official**. En annan intressant variant är



**O.H.M.S.** vilket är förkortningen av On His (eller Her) Majesty's Service.

Som exempel från det brittiska området har jag valt ett tjänstefrimärke från Bundi, en liten feodalstat i Indien.



Ett av mina favoritländer är Liberia och då speciellt de första 100 årens frimärksutgivning. Tjänstefrimärken introducerades redan 1892. Det var vanliga frimärken som övertryckts med **OFFICIAL**. Sedan ändrades övertrycket till endast bokstäverna **O S** i olika utföranden. Det är naturligtvis en förkortning av **OFFICIAL SERVICE** som användes i sin helhet på landets sista tjänstefrimärken utgivna 1928.

Jag hoppas att årets sista Samlarskola kan inspirera till ett nytt samlingsområde. Tjänstefrimärken är numera nästan alltid avslutade områden och de kan special-samlas på ungefär samma sätt som vanliga postfrimärken. En fördel är dessutom att de flesta länder har gett ut ett tämligen begränsat antal tjänstefrimärken och de brukar inte vara lika populära som vanliga frimärken.



Och därmed vill jag önska alla läsare en trevlig julhelg.

**Christer Brunström**

## Var i hela världen..

Storbritannien hade haft postkontor i det Osmanska väldet sedan början av 1870-talet. Inledningsvis användes brittiska frimärken utan övertryck. Från 1885 lät man övertrycka frimärkena med valörer i turkisk valuta. Här visas ett frimärke från 1909 med valören 1 piaster 30 para. Det ursprungliga märket hade valören 4 pence. Vi brukar kalla detta område för Brittiska Levanten. En del brittiska frimärken försågs med övertrycket **LEVANT**. De olika brittiska postkontoren fanns i städer som Beirut, Konstantinopel (Istanbul) och Smyrna (dagens Izmir).

**Christer Brunström**



## Databas för baklängessökning av postorter

**Jönköpings Posthistoriska Förening har under året tagit fram en elektronisk databas för "baklängessökning". En förträfflig applikation för alla som samlar på ortstämplar.**

Vi har från ortnamnsregistret lagt upp en komplett databas över alla svenska postorter med kommun-, län- och landskapsbeteckning. Detta register kan användas på många olika sätt, bland annat som ett "baklängesregister" för ortnamnssökning.

När man anger till exempelvis \*KÖPING så får man upp alla orter som har dessa bokstäver, till exempel Jönköping, Linköping och så vidare.

Man kan söka på vilka orter som ingår i en kommun. Vidare kan man söka på alla orter som har texten BRO i ortnamnet, till exempel BROA-KULLA eller ÖREBRO, även om ordet BRO står

mitt i ortnamnet. Vi har under sommaren haft hjälp av skolungdomar som registrerat alla ortnamn i en PC. Det som ska göras kommande sommar är att komplettera med stavningsvarianter på alla svenska postorter.

Databasen är för närvarande upplagd med senaste stavning av ortnamnet. Till exempel Huskvarna är upplagt men ej Husqvarna. Hovslätt ska läggas upp med Hofslätt, Bondstorp med Bonstorp etc. Under fliken Hjälpinformation på sajten så finner du all information.

För att komma in på sajten går du till startsidan på Samlamera, eller anger på Google: ortsnamn och jkppf.se

Har du frågor kan du kontakta Hans-Ove Aldenbrink på följande telefonnummer: 036-37 88 88, 0706-95 88 88 eller 0705-38 47 72.

# VYKORTSGALLERIET Nr: 27

Av John Fritz

**Höstmörkret har sänkt sig utanför mitt fönster och klockan är inte mer än 5 på eftermiddagen. För en sol- och värmemänniska som jag stundar en tid som biter rejält i både kropp och själ, och hade jag inte haft alla mina samlingar att fördjupa mig i så hade denna årstiden för mig varit hemsk.**

Som tur är så är vi alla olika och många tycker att hösten är en härlig tid, men om sju veckor så vänder det och vi går mot ljusare tider igen. Efter att ha funderat en stund bland alla mina vykortsalbum fastnade jag för att denna gången visa kort från Livet på landet eller som man också kan uttrycka sig, livat på landet.

Nåväl det var nog inte alltid så livat på landet, för det mesta var nog livet för de allra flesta lantbrukare en ständig kamp för tillvaron med missväxt och hungersnöd som följd. Från mitten av 1800-talet till en bit in på 1900-talet ledde de svåra förhållandena till flera perioder av utvandring från Sverige (denna period är också ett spännande område vad gäller vykort, som jag skall återkomma till i vinter).

Efter att den moderna människan i flera tusen år varit jägarfolk och nomader blev man så småningom mer och mer bofasta och lärde sig att bruka jorden. Urbaniseringen av befolkningen har inte pågått särskilt länge, och inte längre tillbaka än på 1800-talet levde en stor del av befolkningen på landsbygden och hade sin utkomst av vad skog och jordbruk kunde ge, antingen som bönder eller gårdsvolk.

De flesta sysslor fick utföras med mänsklig kraft eller med hjälp av djur, och detta krävde långa

arbetsdagar och mycket folk. I slutet av 1800-talet började de första maskinella hjälpmedlen att dyka upp, till exempel ångdrivna lokomobiler som drev diverse utrustning såsom sågar, tröskverk, stenkrossar med mera.

Lite senare dök de första traktorerna upp, ofta från USA, men så småningom utvecklades en inhemsk industri som tillverkade allt från lokomobiler till traktorer och tändkulemotorer. I takt med att lantbruket mekaniserades minskade behovet av folk i skogen och i lantbruket, och människorna flyttade i allt högre utsträckning in till städer och tätorter för att söka arbete inom industrin och det allmänna.

Denna utflyttning från landsbygden fortsatte långt in i modern tid och av flera anledningar, bland annat den att de yngre inte ville vara bundna till ett liv utan semester och lediga dagar samt att lönsamheten heller inte var vad många industrier kunde erbjuda. Dagens lantbruk drivs ofta i stor skala med hög teknologi och mekanisering och med lite mänsklig arbetskraft.

Gångna tiders storgårdar med ett stort antal pigor och drängar och mängder med hästar och oxar som dragkraft är ett minne blott, likaså alla vishusbodar där man för eget bruk tog tillvara säd, kött, mjölk, potatis med mera för vidare förädling. Som tur är så kan vi i deltiologins förtrollande värld återuppliva denna många gånger helt fascinerande värld igen. Och därmed övergår vi till att fördjupa oss i en tidsepok som för de flesta i dag är helt okänd.

Gruss Aus John

**e-mail:** grafzeppelin17@hotmail.com



*Ett kort från Floda, cirka 1910. Här ser vi gårdens folk på väg ut till skördarbete. Häst och vagn var ofta det enda fortskaffningsmedlet som fanns att tillgå. Till höger syns E.E. Westins diversehandel, som även är förlagsutgivare av kortet.*



*På detta vackra kolorerade kort ser vi hur gårdens folk kommit ut för att ta vara på höet. I bakgrunden syns att man påbörjat att resa en höhässja. Kortet är från Rättvik i Dalarna och alla kvinnor är klädda i sina Rättviksdräkter.*



Ett kort från Södra Vi 1902. Nu är höet torrt och skall köras till gårdens logar och höloft. Som synes är lasset stort och vagnen är därför förspänd med två hästar. På bilden ser vi inte mindre än sex barn. De lite äldre barnen fick hjälpa till, medan de yngre fick en naturlig barnpassning.



Även detta kort visar en stor vagn förspänd med två hästar. Var bilden är hämtad framgår inte men kortet är skickat från Kalmar i maj 1918. Några barn är med även på det här kortet, och som vanligt kvinnor som alltid fick ta sin del av gårdens börd när det var skördetider eller hemtagning av hö.



Sv. Lindfors gård i Vinslöf Skåne. Detta är ett av mina favoritkort i genren, inte mindre än sju hästar vilket tyder på en ganska stor gård. Mannen till höger i fin kostym är troligen storbonden själv. Och gårdens barn i förgrunden. Kortet är från 1914.



Bomans gård i Västerås cirka 1915. Ytterligare ett mycket fint kort som åter visar en storgård. Den stora byggnaden i bakgrunden är troligen inte herresätet utan ett hus för gårdens anställda, något som bland annat antalet dörrar visar.



Ett fotografiskt kort från cirka 1910. Här ser man både ett tvåspann och ett fyrspann, något som nog inte var särskilt vanligt. Dessa fotografiska framställda vykort, ofta gjorda i en liten upplaga, har en otrolig skärpa som kan förstoras rejält.



Detta kort är egentligen ett reklamkort för olika sorters gödsel, och ingår i en serie. Jag har sex kort i serien som inte har något angivet förlag men de är alla tidsangivna omkring 1910. Här fick man hela 28 ton potatis på Flahults försöksgård på hvitmosse.



På vintern förändrades arbetsuppgifterna radikalt på gårdarna. Utöver mjölkningen så vävde och sydde kvinnorna, samt saltade och rökte det som slaktades. Männen arbetade oftast i skogen, något som detta vackra kort visar. Fem timmerslädar lastade med stockar, på väg från skogen.



Ett mycket trevligt motiv, där det normalt skulle varit en häst framför vagnen, har man här i stället en ox som drar. Att man hade oxar till att dra plogar och dylikt finns på en del kort, men att man för in till staden, i detta fall Arboga, med ett sådant ekipage måste nog anses som ovanligt.

Ett av mina favoritkort, ett fotografiskt kort från 1904. Med hästar och vagn har några drängar och pigor från Norjeby i Blekinge åkt ut på picknick i naturen en ledig dag, eller kanske på gökotta. Mannen som sitter har dessutom ett handklaver, så det blev säkert en trevlig dag.



Det var ett mycket hårt slit för drängar och pigor på gårdarna förr, men naturligtvis gavs det tillfälle att förlusta sig. Lördagsdansen var viktig, på logar eller i det fria, som här vid Göddviken Oskarshamn. Då klädde man upp sig och hoppades kanske att träffa sin tillkommande. Året är 1912.



Även barnen fick roa sig på sitt eget vis. Några mobiltelefoner eller TV-spel fanns inte. Cyklar var det få barn som hade och leksakerna var säkert ganska enkla. Men man kunde ju alltid dra grisen i svansen. Den stackars grisen är väl uppäten för länge sedan, om den inte som Särinner har återuppstått.

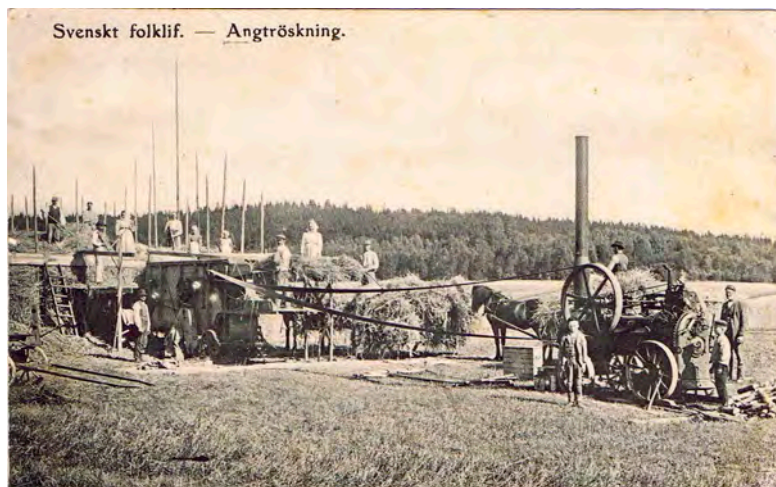


Ett mycket vackert kolorerat kort från 1908. De båda gamla bor kanske i ett litet torp eller på undantag på sin tidigare gård, något som var vanligt när den yngre generationen tog över driften av gården. Mannen har en yxa på armen, så någon form av arbete kunde han tydligen utföra.



Efterhand ersattes det hårda arbetet med maskiner. Här avbildas en tändkulemotor som via en rem driver ett tröskverk innanför dörrarna. Med lupp kan man urskilja texten TERMAENIUS på tröskverket. Mannen med den tunga säcken säd på ryggen önskade nog också att han haft någon maskinhjälp.

Ett underbart kort från 1907. Här har man fått ut en ånglokomobil på fältet som driver ett tröskverk. Dessa lokomobiler drogs från början av hästar men blev efterhand självgående. De var naturligtvis dyra så bönderna hyrde ofta in dom för några dagars arbete, sedan åkte de till nästa gård.



Ett fantastiskt trevligt kort från 20-talet. Här har nu traktorn gjort sin inträde i jordbruket. Detta är en tidig traktor utan att för den skull vara någon av de tidigaste modellerna. Med järnhjul och fotogendrift var denna traktor någonstans i Skåne ett enormt hjälpmedel vid plöjning jämfört med hästar.



Avslutar med ett reklamkort för en självgående skördetröska av märket AKTIV. Detta var ett enormt framsteg för lantbruket, även om denna tröska jämfört med dagens stora monster ser ut som en liten leksak. Utveckling och framsteg, eller?

# Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 11 december 2014 – 28 januari 2015

## Sverige 15 januari

### Prins Eugen 150 år

Fem märken i valör 14 kronor. Utges i häfte om fem självhäftande märken. Formgivare: Gustav Mårtensson. Förlagor: Prins Eugen. Tryck: Offset. Bilder på de övriga fyra motiven var inte tillgängliga vid pressläggningen.



### Carl XVI Gustaf och Drottning Silvia

Två märken i valörerna inrikes brev (7 kronor), respektive 14 kronor. Utges i rullar om 100 märken. Formgivare: Daniel Bjugård. Foto: Anna-Lena Ahlström. Tryck: Offset. Bilder på utgåvorna var inte tillgängliga vid pressläggningen, utan offentliggörs först i Postens Bulletin 1/2015.

### Svensk popexport

Fem märken i valör för inrikes brev (7 kronor). Utges i häften om tio självhäftande märken och fem motiv. Formgivare: Jenny Mörtzell. Tryck: Offset.



## Norge 2 januari

### Fåglar I

Två märken i valören 16 kronor. Utges i rullar om 100 självhäftande frimärken med 50 av vardera. Design: Viggo Ree. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. NK 1896–97.



### Vilda djur VIII

Ett märke i valören 31 kronor. Utges i ark om 50 frimärken. Design: Inger Sandved Anfinen. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. NK 1898.



# Danmark 2 januari

## Halvdan Rasmussen 100 år

Två märken i valören 7 kronor. Teckning: Ib Spang Olsen. Design: Post Danmark/Per Ingemann. Gravör: Martin Mörck. Tryck: Ståltryck och offset.



## Nationalparker – Vadehavet

Tre märken i valören 10 kronor. Design: Post Danmark/Jakob Monefeldt. Gravör: Bertil Skov Jørgensen. Tryck: Ståltryck och offset.



## Lego

Två märken i valörerna 10 och 14,50 kronor. Design: Post Danmark/Jakob Monefeldt. Tryck: Offset.

## Välgörenhetsfrimärke – Röda Korset

Ett märke i valören 10 kronor plus 1 krona. Design: Post Danmark/Mads Quistgaard. Tryck: Offset.



# Finland 19 januari

## Vänner tillsammans

Sextio märken i valören 1 klass (1 euro). Utges i miniatyrark. Design: Ilja Karsikas. Tryck: 4/1 webboffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 200 000 ark.



## Konstnärsgillet i Finland 150 år

Sextio märken i valören 1 klass (1 euro). Utges i häften. Design: Dog Design. Tryck: 4/4 webboffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 130 000 häften.

## Formationsåkning

Ett märke i valören 1 klass (1 euro). Utges i ark. Design: Susanna Rumpu och Ari Lakanieni. Tryck: Offset plus White plus CMYK plus holographic lacquer hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: En miljon märken.



## Grönland 19 januari

### Jägarliv II

Två märken i valörerna 11 och 19 kronor. Utges i ark om 40 märken. Konstnär: Ivalo Abelsen. Tryck: Offset. G 550–51.



### Gruvdrift VI

Två märken i valörerna 3 och 18,50 kronor. Utges i ark om 36 märken. Konstnär: Ina Rosing. Tryck: Offset. G 555–56.



### Grönländska sånger II

Två märken i valörerna 0,50 och 49 kronor. Utges i ark om 40 märken. Konstnär: Camilla Nielsen. Tryck: Offset. G 552–53.



### Nuuk 2016 – Arctic Winter Games

Ett märke i valören 11 kronor plus 1 krona. Utges i ark samt miniatyrark. Konstnär: Karsten Skjoldhøj och Nina S Kreutzmann. Tryck: Offset. G 554.

Det kommer inga frimärksnyheter från Färöarna, Island eller Åland under den aktuella perioden.

Här presenteras Facits numrering av nya svenska utgåvor. Vi reserverar oss för senare ändringar.

Datum	Utgåva	Beskrivning	Valör	Facit nr
2014–11–13	Alice Tegnér 150 år	Alice Tegnér	14 kr	3027
	Alice Tegnér 150 år	Dansande barn	14 kr	3028
	Alice Tegnér 150 år	Block 1 x2		BL42
	Julpost 2014	Glögg	Julpost (6,50)	3029
	Julpost 2014	Pepparkakshus	Julpost (6,50)	3030
	Julpost 2014	Apelsin	Julpost (6,50)	3031
	Julpost 2014	Lussekatt	Julpost (6,50)	3032
	Julpost 2014	Kanderat äpple	Julpost (6,50)	3033
	Julpost 2014	Marsipangris	Julpost (6,50)	3034
	Julpost 2014	Häfte 2 x 5	Julpost (6,50)	SH78



# 100.770 OLIKA ERBJUDANDEN ATT VÄLJA BLAND!

Det får du genom att knappa in på:

[www.posthistoria.se](http://www.posthistoria.se)

som är Skanfil Sverige AB:s nätbutik (tidigare Posthistoria World Wide AB).  
Fördelaktiga försäljningsvillkor och priser.

Välkommen även med auktionsinlämningar till vårt kontor på Vilundavägen  
30, 194 34 Upplands Väsby. Tel. 08-26 27 33. E-mail: [sverige@skanfil.no](mailto:sverige@skanfil.no).



**SKANFIL**  
Sverige ab

Vilundavägen 30  
194 34 Upplands Väsby  
Tel. 08-26 27 33  
[sverige@skanfil.no](mailto:sverige@skanfil.no)



# All världens frimärksländer

## SaudiArabien



Vi har säkert alla hört talas om Lawrence of Arabia, en engelsk äventyrare som på olika sätt arbetade för att det som idag är SaudiArabien skulle lämna det Osmanska väldet. Vi är nu tillbaka på tiden för första världskriget och det Osmanska riket styrde formellt över den Arabiska halvön. Den legendariske engelsmannen hade säkert en viss betydelse men det var framför allt klanen Al-Sauds idoga kamp för kontroll över halvön som med tiden fick resultat.

SaudiArabien omfattar huvudparten av Arabiska halvön. Området består i stor utsträckning av öken där det fortfarande finns nomadiserande beduiner. Befolkningen är numera i stor utsträckning koncentrerad till städerna.

Klanen Al-Saud började redan på 1700-talet med försöken att få kontroll över de många smårikerna i det inre av Arabiska halvön. Familjen Al-Saud lärer sig mycket tidigt med wahhabiterna, en religiös grupp som önskade befria islam från alla orena element.

Vid 1900-talets början var Ibn Saud mycket framgångsrik. Med bas i Najd lyckades han erövra Hijaz med de heliga städerna Mekka och Medina år 1925. År 1932 förenades de två områdena i kungariket SaudiArabien. Klanen Al-Saud har sedan dess styrt det stora landet som något av ett familjeföretag.

Den saudiska ekonomin domineras helt av inkomsterna från oljeexporten. Landet har ungefär en fjärdedel av världens samlade förekomster av olja. De enorma inkomsterna från oljeindustrin har gjort landet tämligen välmående och SaudiArabien lämnar generösa bidrag till många andra länder.



Man bygger gärna moskéer runt om i länder under förutsättning att man där praktiserar den saudiska versionen av sunniislam.

Islam uppstod på den Arabiska halvön och här finns de heliga städerna Mekka och Medina dit alla troende någon gång under sitt liv förväntas resa. Oftast sker detta under den heliga månaden Ramadan. När man sedan kommer hem kan man lägga *al-hadj* till sitt namn.

I SaudiArabien är islam statsreligion och det är sunniverisionen som gäller. Redan på 1700-talet uppstod wahhabismen, en väckelserörelse som önskade rena islam. Wahhabismen är än idag av stor betydelse i landet. Man har till och med en religiös polis som ser till att alla koranens lagar och regler följs.

Det dagliga livet styrs av sharialagar. Islam är den enda religion som är tillåten i landet och det är förbjudet att ens informera om andra trosuppfattningar. Även ickemuslimer måste i stort sett följa de riktlinjer som gäller för saudiska medborgare. Masjid al-Haram i Mekka är världens största moské och på torget framför finns Kaba, det monument som alla troende muslimer har som mål för sina pilgrimsresor. Här visas Kaba och moskén på ett frimärke.



Kvinnornas situation är långt ifrån perfekt. De förväntas ta hand om familjen och helt underordna sig sin make. Om de lämnar hemmet måste de bära heltäckande slöja och de får inte röra sig utanför hemmet utan en manlig följeslagare som skall vara en nära släkting. Men man kan notera att det idag finns många kvinnor som ljudligt protesterar mot förtrycket. Kampen för rätten att köra bil har blivit något av en symbolfråga i sammanhanget.

Hijaz var först ut med egna frimärken år 1916. Då styrdes området från Mekka. Intressant nog kom samtliga motiv på dessa första frimärken från moskéer, gravstenar och Kairos järnvägsstation i Egypten.



Enligt AB Phileas förteckning över världens frimärksländer har Saudiarabien sedan år 1934 gett ut 1 792 frimärken och 49 block. Till detta kommer 163 frimärken från Hijaz och 124 frimärken från Najd-Hijaz.



Hijaz blev ett kungadöme år 1921 med Jidda som huvudstad. De tidigare utgivna frimärkena övertrycktes för att markera förändringen. I grannlandet Najd styrde familjen Al-Saud och man inledde ett krig mot Hijaz. Efter en lång belägring föll Jidda och från 1925 styrde Ibn Saud över de två länderna som nu fick gemensamma frimärken.



År 1934 ändrades namnet till Saudiarabien. Inledningsvis hade frimärkena text på franska men numera är det engelska som gäller.

År 1934 försökte Saudiarabien lägga under sig grannlandet Jemen. Det hela misslyckades men ett speciellt obligatoriskt välgörenhetsmärke gavs ut för dem som skadats i kriget. Två år senare började man ge ut obligatoriska frimärken som stöd för sjukvården i landet. De sägs avbilda ett sjukhus i Mekka. Ett sådant frimärke avbildas ovan i nästa spalt. Dessa välgörenhetsmärken var obligatoriska i tillägg till det vanliga portot.

Den moderna frimärksutgivningen har blivit mera omfattande och med mycket varierande motiv. Genomgående är dock att alla frimärken har motiv med anknytning till kungariket. De klassiska utgåvorna har alltid varit uppskattade av seriösa filatelisterna. Periodvis under slutet av 1900-talet var moderna utgåvor från Saudiarabien föremål för omfattande spekulation i främst USA med höga katalognoteringar som följd.

Christer Brunström

## Faktaupplysningar

Statsskick: monarki  
 Befolkning: 30 miljoner  
 Huvudstad: Riyadh  
 Språk: arabiska  
 Valuta: riyal = 100 halala (Ca SEK 1.80)  
 Filateliservice: Saudi Post, Philatelic Bureau, Riyadh, Saudiarabien

## Skafil expanderar

**I början på mars nästa år slår Skafil upp portarna till sin nya 540 kvadratmeter stora lokal i Nipedalen, strax utanför Bergens centrum.**

Skafil tar samtidigt över Frimerkehuset/Caspar Moldenhauer och Bergens Mynt- og Seddelforretning.

Det innebär, enligt Magne Hogneland, Skafil, att Caspar Moldenhauer och hans medarbetare nu blir anställda av Skafil med huvuduppgift att även i framtiden producera och arrangera en stor årlig Moldenhauer-auktion, dock i Skafil's regi.

För Bergens Mynt- og Seddelforretning innebär det att grundaren Karl Sæthre och dennes medarbetare går samman med Skafil och därmed når ett stort antal nya kunder.

## Prestigefyllt pris till Postnord

**Danska frimärket med skådespelerskan Johanne Luise Heiberg har vunnit pris för bästa kombinationstryckta frimärke.**

Det prisbelönade frimärket är designat av Per Ingeman och graverat av den svenske frimärksgravören Lars Sjöblom.

Frimärket gavs ut hösten 2012 till 200-årsminnet av den berömda danska skådespelerskans födelse.

Priset delades ut i samband med Government Postage Stamp Printer's Associations konferens i Kina.



# Helga Lassen/Anderson/Glemming

– en vykortspionjär från Skåne

För något år sedan blev jag av en bekant erbjuden att köpa ett 50-tal vykort tecknade av Helga Lassen. Det visade sig att de kom ifrån hennes privata album och det stora flertalet var från de första åren av det förra seklet. Dessutom fanns ett mindre antal kort adresserade till Helga under åren 1905–1925.

Många har säkert stött på hennes annorlunda vykort i samband med sitt kortletande, först och främst bland Skånekorten hos vykortshandlarna, men det finns kort från hennes hand även från orter i övriga Sverige. Bland annat har hon tecknat av flera slott och herrgårdar.

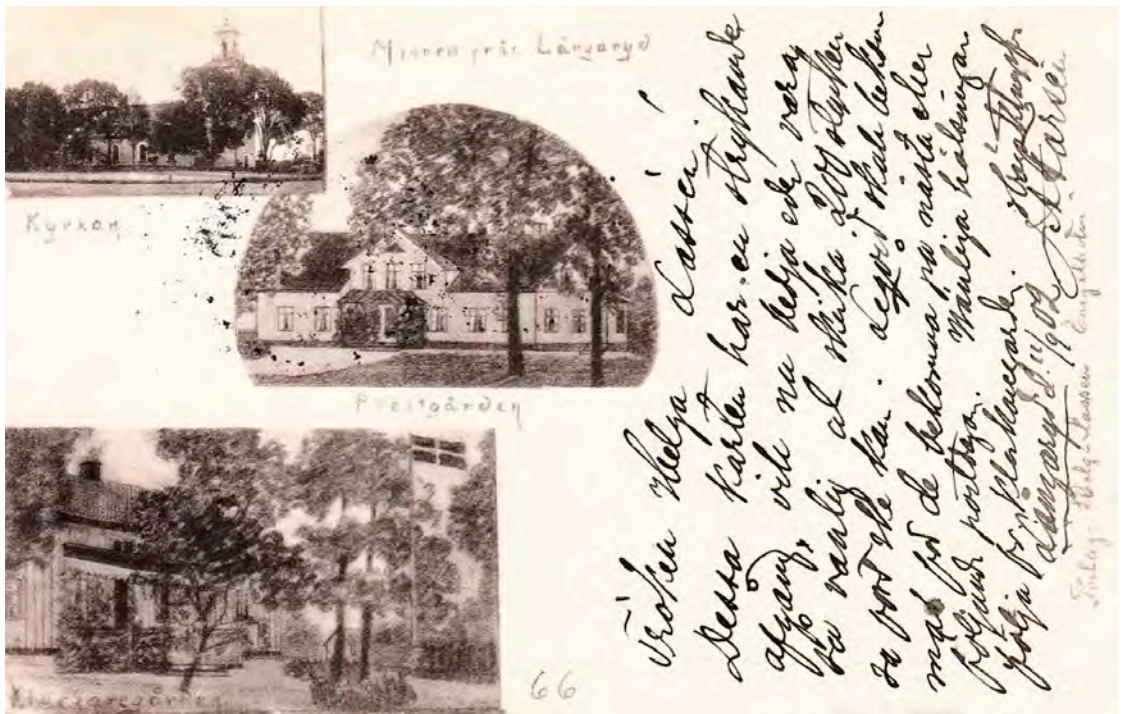
Vem var då denna begåvade kvinna som så tidigt gjorde entré som vykortsartist och dessutom gav ut sina kort på eget vykortsförlag?

Någon komplett levnadsteckning har jag inte lyckats med, men måhända kan det jag lyckats få fram glädja någon vykortsintresserad.



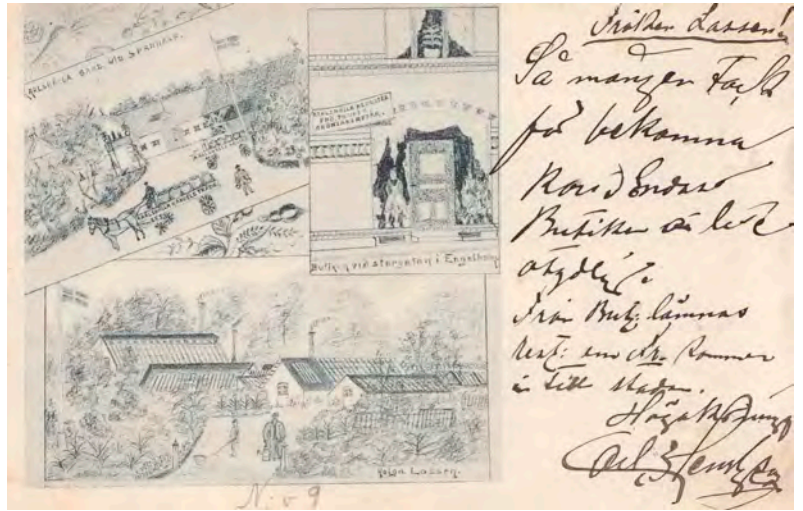
Runsa slott i Wäsby i Upplands-Väsby kommun.

Helga Fredrika Lassen föddes den 31 augusti 1874 på Månstorps gård i Rebbelberga socken strax utanför Ängelholm. Hennes föräldrar var Nils Fredrik Lassen född 1844 i Hvornum, Danmark, och hans hustru Selma Adelaide Höök, född 1846 i Karlskrona. Nils Fredrik står i "Sveriges befolkning 1880" som ägare till Månstorp 11 och



Detta vykort såldes i mer än 200 exemplar i småländska Långaryd. Helga har för ordningens skull märkt vissa av korten med ett nummer, som i detta fall med nr. 66.

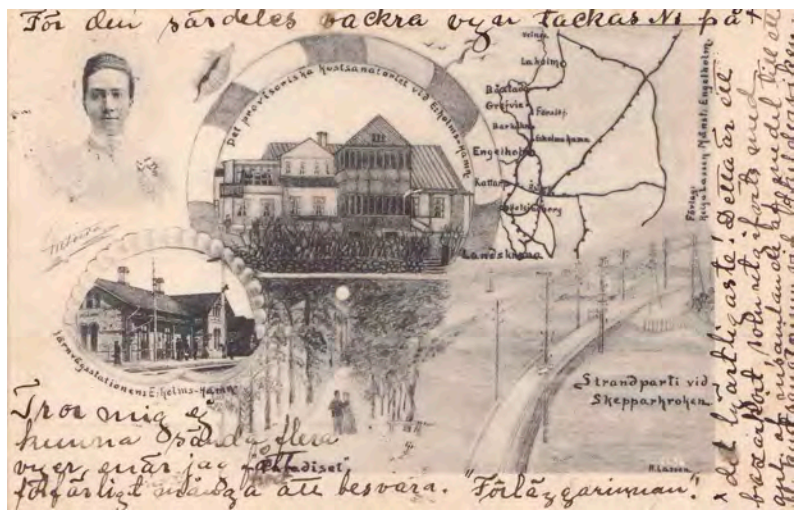
Flerbildskort med naivistiska bilder. Motiven är hämtade från Karlshälla Handelsträdgård i Engelholm. Kortet är sänt från en nöjd kund till Helga Lassen och det är postgången 1901.



Sepiafärgat trebildskort med bilder från bland annat Lunterun, en medeltida skånsk stad som upphörde att existera år 1516 då Kristian II beslöt att Ängelholm skulle anläggas lite mer uppströms Rönneå.



Drottning Victoria med kustsanatoriet i Vejbystrand i centrum utgör motiv på detta ovanliga kort som också försetts med en fotografisk bild på järnvägsstationen i Engelholms Hamn och diverse teckningar. Kortet är poststämplat 1902 men sanatoriet invigdes först år 1903 med Victoria som dess beskyddare.

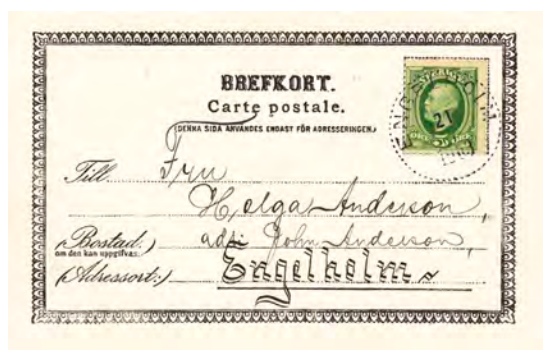




Bilder från Gånarp, en liten ort i Ängelholms kommun inte långt från Helga Lassens barndomshem, Månstorp.

18 i Rebbelberga. Helga hade också en syster, Ester Camilla född 1885.

Enligt Sveriges Befolkning år 1900 fanns det på gården utöver familjen fyra drängar, fyra pigor och en mejerska vilket tyder på en gård av avsevärd storlek. Ett annat tecken på att Helga var tämligen välbeställd och också socialt engagerad visas av att hon år 1902, enligt tidningen Dalpilen, skänkt 150 kronor till ”insamlingen för de nödlidande i Dalarna”.



En så här vacker hälsning fick Helga på sin namnsdag den 21 november 1903.



När Helgas trolovade skulle skicka jul- och nyårs-hälsningar år 1900–1901, använde han detta semi-topografiska vy ort.

I tidningen Norra Skåne den 6 december 1897 eklaterades förlovingen mellan John Anderson och Helga Lassen, Månstorp. Det var också de två som kom att leva sina liv tillsammans. De gifte sig något av de första åren av 1900-talet, troligen 1903. Mellan åren 1903 och till omkring 1910 bar Helga efternamnet Anderson. Därefter bytte paret efternamn till Glemming efter makens födelseort Glemmingebro i södra Skåne.

Det var under de sista åren som förlovad Helga var som mest aktiv som vykortroducent. Jag har inte hittat något kort som är daterat före år 1900 och inte heller något kort producerat efter 1903.

Ett heltecknat vykort, daterat 1901, är utgivet av förlag Killberg & Son i Engelholm. Ett annat är utgivet av Oscar E. Kulls förlag i Malmö samma år. Några saknar förlagsangivelse men är märkta ”Imp. Helga Lassen”. Alla mina övriga kort är utgivna på det egna förlaget ”Helga Lassen Månstorp Engelholm” skrivet på lite olika sätt. Har sett ett enda kort där hon använt sitt nya efternamn, Anderson, i förlagsangivelsen. Sannolikt avslutades vykortsproduktionen ganska snart efter giftermålet.



Genevads station i Laholms kommun i södra Halland blev vykort redan 1901.



Detta vykort med texten "Minnen från Wrigstad" har ett utförande likt de tidiga Gruss aus-kortens.

Vanligen är hennes vykort heltecknade, men det finns också ett antal helt eller delvis fotografiska kort. Huruvida Helga fotograferade själv är för mig okänt, men håller det för mycket troligt eftersom många kvinnor var flitiga med kameran i vykortets barndom.

De flesta av hennes kort är signerade på ett eller annat sätt, men det finns även en del osignerade. Osignerade kort kan, såvitt känt, ändå knytas till Helga via förlagsangivelsen. Exempel på hennes signaturer: "Helga Lassen, H-a L-n, H L-n."

Hennes totala vykortproduktion torde, enligt min bedömning, begränsa sig till omkring ett hundratal och upplagorna från några få till något eller några hundratal av varje. Citerar från ett vykort daterat 11 september 1902:

*Fröken Helga Lassen! Detta kortet har en strykande afgang, vill nu bedja eder vara så vänlig att skicka 200 st så fort ske kan. Liqvid skall bekommas för de bekomna på nästa eller följande postdagar. Vänliga hälsningar följa från Klockargården. Långaryd d. 11/9 02. Högaktningsfullt J.A. Farsén.*



Engelholms sockerfabrik byggdes 1892 och var i början av 1900-talet säsongarbetsplats för nästan 250 arbetare.



Prästgården och kyrkan i Munka Ljungby tecknat 1902.

Ja, så populära var Helgas kort i Långaryd. Hur populära hennes kort var i övrigt får vi nog aldrig veta. I många fall var hennes bilder skissartade och naiva och de ljustryckta korten var inte alltid av bästa kvalitet. Det mycket lokala motivvalet på de flesta vykorten torde inte heller locka till köp i någon större omfattning. Självt tycker jag att hennes vykort är samlingsvärda som kulturhistoriska dokument, men också för att de visar med vilken kreativitet vissa tog sig an vykortstillverkningen i vykortets barndom.

Ett annat bevis på sin kreativitet visar hon genom att, år 1902, under pseudonymen "Rika ifrau torped" utge skriften *Jäker'n ded bläcked: ett halt tju historjer ifrau Skaunes skoböjder a slätter* som såvitt jag förstår innehåller tio historier från Skånes skogsbygder och slätter.

Helga avled i Stockholm på våren 1934 och begravdes på Norra begravningsplatsen där den 26 maj 1934.

**Lennart Frost**  
l.frost@bredband.net



Munka Ljungby Skytteförening med sin ordförande avbildades fantasifullt. Kortet diskret signerat i högra kanten av måltavlan.

# von Mackensen & de svarta husarerna

## – kort historik med filatelistisk touch

Sjörövarflaggans utseende är välkänt. Dödskallen med de korslagda benknötorna har också använts som kårmarke för reguljära förband. Ett känt exempel är Waffen-SS under andra världskriget. Ytterligare sådana är Infanteriregemente Nr 92 i Braunschweig, 17 Lanciers i England och de tyska Toten Kopfhusarerna.

Sist nämnda regemente grundades redan 1741 av Fredrik den store i Preussen. Minst sagt prosaisk är bakgrunden till uniformernas svarta tyg och dödskallemblem. Fredrik behövde skapa och utrusta ett flertal nya förband under ekonomiskt pressade förhållanden. Då husarregemente nr 5 skulle sättas upp, gav han order om att till uniformer använda det svarta kläde varmed kyrkväggar

och katafalk klätts vid faderns, Fredrik Wilhelm I:s begravning året dessförinnan. Detta svarta kläde hade under begravningen smyckats med små vita dödskal- lar, som nu kunde användas som mössemblem. På grund av rege-

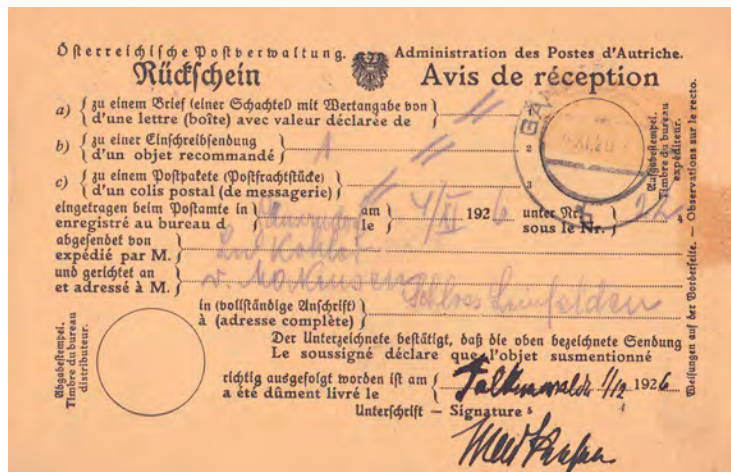
mentets framgångar under kriget mot Napoleon blev det år 1807 utnämnt till livregemente.

En av dess mest kända ledare var majoren, sedermera general-fältmarskalken, August von



August von Mackensen, porträtt målat av Karl Bauer. Fältpostkort tryckt 1915 av Lehman Verlag, München, som ett led i den pågående kampanjen Ostpreussen-hilfe.

Regementet uppsattes 1809. Redan året därpå stred delar av förbandet mot franska trupper stationerade på Iberiska halvön (Peninsular war; 1807–1814), vilket framhålls i brevhuvudet till vänster: Breven är avstämplade i Braunschweig 1913.



Österrikiskt Rückschein (kvitto) undertecknat av von Mackensen.





Vykort efter foto av Walter Ratay, Breslau. Mackensen i sin uniform för generalfältmarskalk.

Mackensen (1849–1945). Han blev nästan 96 år gammal och hade då överlevt tre stora krig (det fransk-tyska 1870–71 samt första och andra världskriget). I de två första deltog han själv synnerligen aktivt.

Under första världskriget vann han flera stora fältslag på ostfronten. Om detta och annat, skildrat med protyska ögon, kan man läsa i en skrift utgiven 1915 av major Henning Stålhane. Mackensen själv har i två stora band skildrat livhusarernas historia. Dessa trycktes 1892 med anledning av regementets 150-årsjubileum.

Ido Leden  
Kristianstad  
ido.leden@telia.com

**Acknowledgement:**  
Ett stort tack till Leif Bergman och Esbjörn Janson för värdefull support.

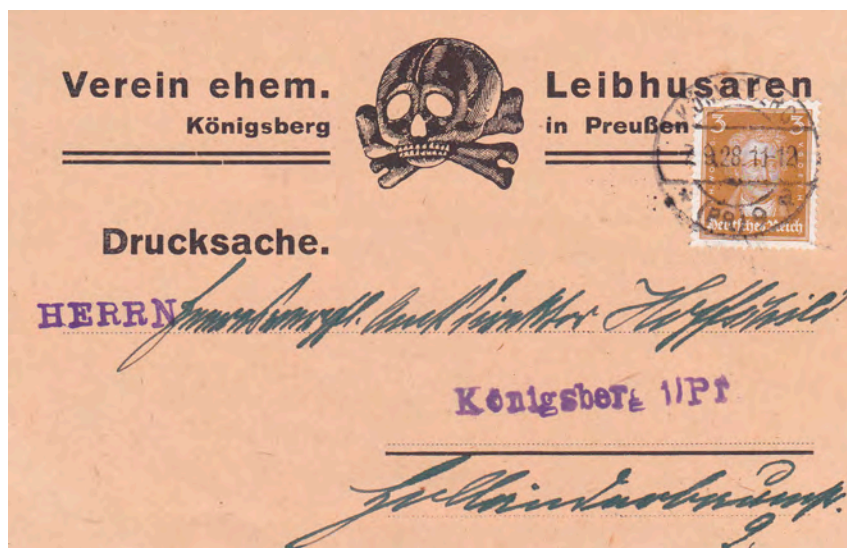


Brevmärken med Mackensen. Först ett tyskt brevmärke tryckt 1916. Det finns med tandning 12 ½ respektive 11 ½ och är ett i en serie om 25, som avbildar olika generaler och ledare inom centralmakterna. Designen anses vara gjord av Ezel. Den finstilta texten längst ner lyder "Druck U Habermal & Co" samt "Bund der Deutschen NÖ" (det vill säga Nieder-Österreich). Märket finns upptaget i katalog Kölbig/Jackson varifrån ovanstående data hämtats. Det andra märket med texten *Hilfmerken für das Fliegerheim* ingår i en serie om 20, som avbildar högt uppsatta tyska militärer inom de olika vapenslagen. Tyvärr har jag inga ytterligare uppgifter om avsikten med denna utgåva. Läsare är välkomna att bidra med sådana. Maila mig.

**Källor:**

1. Leden, Ido. Kraniet som symbol och motiv. *Recip Refl* x 1980 (Nr 6); 13: 272–8
2. Stålhane, Henning. Macken-

- sen. Stockholm: Svenska bokförlaget, 1915
3. Janson, Esbjörn. Personligt meddelande augusti 2014



Kallelse till möte i kamratföreningen 1928-09-06.

# Funderingar kring ett vykortsmotiv

När jag bläddrade igenom en bunt försändelser fick detta vykort mig plötsligt att stanna upp. Det var någonting i bilden som jag reagerade på. Inte var det lokomotivet och inte heller grävmaskinen. Det var den upplädda damen i bildens centrum! Där stående bland schaktmassorna har hon vänt sig bort från fotografen, blickandes mot den i sammanhanget också välklädde mannen – hennes make? – och undrar måhända: Vad gör jag här?



Vykortet, sannolikt taget från en glasplåt, har nedtill på bildsidan den förklarande texten: ”Regrading Fifth Ave, Seattle.” Med hjälp av Internet har jag gjort några smärre efterforskningar och kommit fram till att den bör vara från 1910 eller åren däromkring. I den del av Seattle där den femte avenyn ligger pågick då omfattande byggnationer.

Slutligen några rader om det huvudsakliga motivet till bilden, arbetståget och den ångdrivna grävmaskinen på spåret bakom. Den sistnämnda är en så kallad ”Marion Steam Showel”. Tillverkaren med samma namn hade ett antal olika modeller och den här för spårtrafik var nog den

största. Maskinen har vridbar grävarm och på grund av dess längd två boggier. Det uteblivna klargörandet om lokomotivet med sadeltank är ett Porter eller Baldwin ska väl förhoppningsvis igen ligga sömlös över.

Mats Edström

## WERNAMO 2015

**Gummifabriken i Värnamo 13–15 mars**

<http://varnamo.nu/wernamo2015/>

**Både nationell och regional utställning**

Anmäl dig  
som utställare senast

**31 /12 2014**

till

Niclas Eriksson  
Klarbärsvägen 10 lgh 1202  
331 43 Värnamo

**Kontakta oss för inlämning till vår auktion 15/3**

Ronald Fasth, Törnskatevägen 65,  
331 41 Värnamo  
Tel. 0370–16354, 109 07

Med stöd av Posten, Värnamo kommun,  
Facit, Postiljonen och Gummifabriken

# Michael Pollard

– frimärkskonstnär för världen och svensk lokalpost

I samband med en genomgång av några moderna svenska lokalpostfrimärken noterade jag att det finns en intressant gästdesigner, engelske Michael Pollard, som är medlem i Society of Botanical Artists (SBA) och Federation of British Artists (FBA).

Bo Olsson i Göteborg fungerade som sammanhållande spindel så att flera svenska lokalpostoperatörer samarbetade kring framtagning av märken lämpliga för julposten. Bo Olsson har låtit mig ta del av material kring utgivningen. Vi kan i december 1997 finna samma Rödhake från de idag nedlagda lokalpostföretagen i Uddevalla och Ödeshög. Detta märke har hittills inte återgivits i bild i Facit Sverige.



Det rör sig om en från Storbritannien kommande Rödhake (engelska: Robin) tecknad av Michael Pollard. Bo Olsson hade vänskapsband med honom. Denne Pollard har stor erfarenhet som julkortskonstnär.

Det kan vara intressant att krypa litet bakom denna utgåva. Som förlaga har Michael Pollard använt ett eget julkort signerat 1992, kortet Knotigt träd och en rödhake i ett vintrigt landskap.

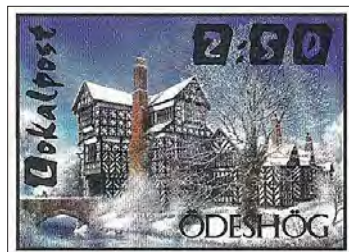
Ur detta har detaljen med fågeln gjorts till frimärksmotiv. När Pollard satt och skissade i svartvitt gjorde han det utifrån att Mull-



sjö skulle använda detta motiv. Konstnären fick därmed bekanta sig med den märkliga bokstaven Ö. Nu blev det inte ett märke för Mullsjö, men de slutliga märkena följer den ursprungliga skissen.

Bland jullokalpostmärken från Uddevalla 1997 återges i Facit något som liknar ett pepparkakshus med beteckningen "byggnad". Utan avbildning i Facit finns

bland jullokalpostmärken 1997 från Ödeshög ett märke med motivangivelsen "hus". I båda fallen är förlagan ett julkort som Michael Pollard signerat 1995. Inför återgivning i lokalpostmärke har det endast gjorts en liten beskärning i nederdelen. Katalogbeteckningarna "byggnad" och "hus" kan inte tillfredsställa en motivnarkoman. Storbritanniens ståtligaste exempel på korsvirkeshus, Little Moreton Hall, Congleton, Cheshire i vintrig miljö återges från sydost. Byggnadsnamnet "Little" kan verka märkligt eftersom byggnaden ser ganska rejäl ut. Familjen Moreton hade ytterligare en herrgårdsliknande byggnad i grannskapet.





Intressant kuriosita är att byggnaden även finns som motiv på ett frimärkshäftesomslag utgivet 1969 i ö-riket, men då återgiven från sydväst. När Storbritanniens National Trust, som värnar om kulturbyggnader och kulturlandskap, firade 100-årsjubileum 1995 emitterades en frimärksutgåva där ett märke återger ett så kallat elisabetanskt fönster från Little Moreton Hall.

### Utgåvor från Samväldet

Denne Michael Pollard, som litet förvånande dyker upp i svensk modern lokalpost, har gjort ett stort antal frimärken för flera länder inom Samväldet. Den som vill ha komplement till Gustave Dorés (1832–1883) svartvita bibelbilsättning av julevangeliet kan gå till Pollards julfrimärken för Tuvalu 1988 och 1990.



Tuvalu hör till de länder som för marknadsföring ger ut sina märken även med SPECIMEN-påtryck. En julutgåva för Montserrat 1990 är intressant genom att förutom de vanliga julevangeliemotiven har på ett av märkena återgivits en nationell kyrkobyggnad. Den som vill ha påskevangeliet bildsatt kan leta upp Anguillas påskefrimärken 1990, utsökt framtagna av Michael Pollard.

Samväldets frimärksutgåvor saknar oftast uppgift om upphovsman. I block kan det däremot förekomma att konstnärens namn exempelvis finns i marginalen. Michael Pollard har gjort en del djurfrimärken för Montserrat, till exempel Tropiska fladdermöss 1988, Grodor 1991, Katter 1991, Insekter 1992 och Fjärilar 1992. I grodutgåvan har konstnären smugit in sin initialsignatur – MVP – i märket med grodan Mountain Chicken, som kan bli upp till 25 cm lång. Strax framför grodans högra framben har Pollard lagt in sin signatur. På liknande sätt har i kattutgåvan för Montserrat 1991 en Birman Temple Cat fått en MVP-signatur vid höger framfot.



### World Stamp London 1990

London stod 1990 värd för en stor världsfimärksutställning. Man uppmärksammade 150-årsjubi-

leet av Penny Black-frimärket. Michael Pollard gjorde frimärken för flera samväldesländer. Vid dessa utgåvor har han lagt ned arbete på att få in en fläkt av historiens vindar.

Utgåva med frimärken och block för Dominica innehåller imponerande detaljrika pennteckningar från 1840-talets London. I utgåva för Turks & Caicos Islands skildras utvecklingen av Storbritanniens pelarbrevlådor.

Märken för Anguilla, Sierra Leone, Gambia, Tuvalu och Antigua & Barbuda tar fasta på motivet hos Penny Black från 1840. Block för Antigua & Barbuda återger Penny Black-märke med den tidens drottning tillsammans med ett drottningporträtt anno 1990, Michael Pollards mästestycke. Han kan teckna så att det ser ut som om det är graverat. För Antigua & Barbuda gjorde Pollard ytterligare block med pennteckning från 1840-talets London som uppmärksammar tidiga underjordiska posttransporter i staden.



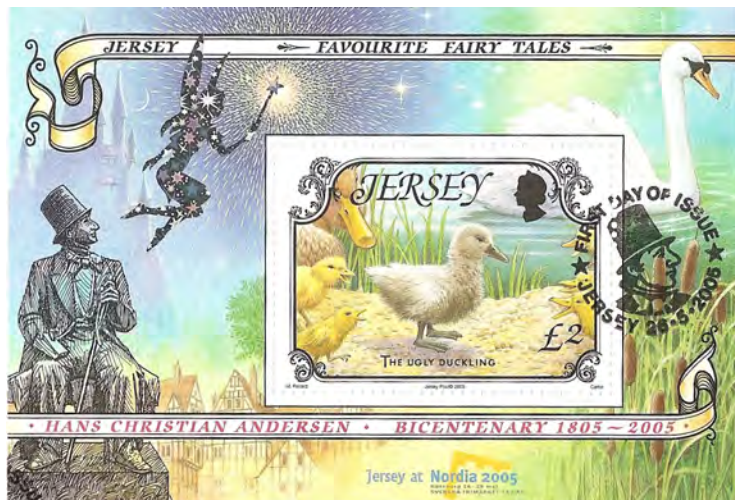
## Jersey

För Jersey har Pollard gjort ett flertal utgåvor. Detta land anger konstnärsnamnet i frimärkenas nedre vänstra marginal. Utgåva Favoritsagor, här bredvid, bestod av fem frimärken och ett block, som kom 2005 på 200-årsdagen för den danske sagoförfattaren H. C. Andersen (1805–1875) och frimärksblocket hyllar Den Fula Ankungen.

I blockets nedre vänstra del återges den Andersen-staty som finn vid Rådhusplatsen i Köpenhamn och som 1961 utmejslats av Henry Luckow-Nielsen (1902–1992). Vid statyns fötter ses ett antal korsvirkeshus som påminner om Little Moreton Hall, men här ska de nog spegla Andersens hemtrakter på Fyn med karaktäristiska korsvirkeshus, som dock numera är utrotningshotade.

Blocket försågs inför frimärksutställningen NORDIA i Göteborg 2005 med påtryck i nedre delen: I blått "Jersey at Nordia 2005" och i grått "Göteborg 26–29 Maj – SVENSKA FRIMÄRKET 150 ÅR" mot bakgrund av utställningens logga: kontur av hörnet av ett tvärställt frimärke. Specialutgåvan för NORDIA försågs med samma FDC-stämpelmotiv som vid ursprunglig utgivning, men datumändrad: Huvudet av Andersenskulpturen.

Pollard har svarat för Jerseys julfrimärken åren 2001–2009 och 2013. Utgåvan 2013 bestod av åtta frimärken med olika Julgotter, bland annat pepparkakshus.



Samtliga åtta frimärksark har arkmarginal med korsvirkets pepparkakshus. Här kan jämföras med Sveriges julfrimärken 2014, som återger julgotter ibland annat Pepparkakshus.

**Upptäckare samt fred och frihet** Inter-Governmental Philatelic Corporation (IGPC) är en filatelistisk byrå som representerar över 70 olika länder med produktion och marknadsföring av frimärken. IGPC berördes av Christer Brunström i Filatelisten nr 6, 2014.

I den västindiska övärlden mellan Grenada och St. Vincent omfattas över tio öar och atoller av frimärksproduktion. Med olika landbeteckningar från Västindien, till exempel Bequia och Grenadines of St. Vincent, uppmärksammades 1987 Stora Upptäckare



där Michael Pollard svarade för designen. Bequias block har Pollards namn i nedre marginalen. Utseendet är som en gammal världskarta med markerade upptäcktsresor för Eriksson, Cabot, Columbus och Magellan. För att inte missa några intäkter från lättlurade samlare finns blocket både tandat och otandat.

Blocket är pedagogiskt utfört, men av utrymmesskäl väljer jag att bildexemplifiera upptäckter med ett singelmärke ur en annan serie.



Fred och Frihet var tema för 1995-års EUROPA-frimärken. Pollard tecknade två märken för San Marino där konstnärsnamnet finns i frimärkets nedre högra marginal.

Exemplen från Michael Pollards frimärksateljé förmedlade av

Arne Karlsson



# De två Julöarna



Julhelgen närmar sig med raska steg och då skulle det kunna vara en god idé att närmare bekanta sig med de två Julöarna – den ena i Indiska Oceanen och den andra i Stilla Havet. Namnet hänger samman med att båda öarna "upptäcktes" i samband med julhelgen. Julön i Indiska Oceanen siktades på juldagen 1643 och motsvarigheten i Stilla Havet besöktes av James Cook på julafton 1777.

Idag heter Julön i Stilla Havet Kirimati och den ingår i staten Kiribati. Kirimati är naturligtvis resultatet av att lokalbefolkningen har anpassat det engelska ordet Christmas till sitt eget språk (på kiribatispråket uttalas *ti* som *s*).

Det var inte speciellt många som intresserade sig för Christmas Island (Julön) i Indiska Oceanen förrän man började exploatera de rika förekomsterna av fosfat (guano) på 1890-talet. Arbetskraft importerades från Kina och Malayahalvön. Ån idag är flertalet av Julöns cirka 2 000 invånare av kinesiskt eller malajiskt ursprung. Till att börja med administrerades ön som en del av kolonin Straits Settlements för att senare överföras till Singapore. Under andra världskriget ockuperades Christmas Island av styrkor från Japan. År 1958 köpte Australien ön av Singapore för 2.9 miljoner pund. På senare tid har ön ofta förekommit i världsmidierna eftersom många flyktingar försöker ta sig till Australien via just Christmas Island.



Från en posthistorisk synvinkel är Christmas Island (Indian Ocean) mycket intressant eftersom man använt frimärken från både Straits Settlements och Singapore. Sedan 1958 ger man ut sina alldeles egna frimärken. Jag gillar speciellt bruksserien från 1963 som avbildar lokala scenerier och det lokala djurlivet. På en valör visas en variant av de landkrabbor som vid vissa tider på året helt översvämmar ön.



Julön i Stilla Havet tillhörde ursprungligen kolonin Gilbert & Ellice Islands (numera Tuvalu och Kiribati). Det är världens största korallatoll och den var uppenbarligen obebodd när de första européerna anlände. Idag bor fler än 5 000 människor på ön. Den största och viktigaste byn på Kirimati heter lämpligt nog London.



På 1950-talet genomförde Storbritannien ett antal kärnvapenprov i området kring Julön vilket naturligtvis inte uppskattades av lokalbefolkningen.

År 1882 etablerades den första kokosnötsplantagen på Christmas Island. Verksamheten skulle dock visa sig vara mycket besvärlig på grund av orkaner och andra väderfenomen. Vid olika tidpunkter låg den helt nere och ön var i princip obebodd.

Pater Emmanuel Rougier, en fransk präst, fick 1917 till stånd ett hyresavtal som innebar att han fick tillgång till hela ön för att etablera en kokospalmsplantage. Företaget hade sitt säte i den brittiska huvudstaden och verksamheten administrerades från Papeete på Tahiti. Arrangemanget tycks ha varat till 1939. Pater Rougier grundade byn Paris på Christmas Island; den lilla bosättningen är idag helt övergiven.

Eftersom det inte fanns någon posttjänst på Julön organiserade pater Rougier en egen postförbindelse mellan Christmas Island och Papeete. Till sitt förfogande hade man segeljakten Ysabel May. Ett frimärke med valören 5 cents gav ut 1915 eller 1916. Ysabel May förliste 1918 men det hindrade inte att fartyget fortsatte att pryda ytterligare tre frimärken.



En ny tryckning av valören 5 cents kom 1924. Det var tandat 12½. Det första frimärket var tandat 11½. År 1926 höjdes portot till 10 cents och ett nytt frimärke gavs ut. Ett fjärde frimärke gavs ut 1934.

År 1935 och 1936 erbjöd sig Sierra Stamp and Cover Service i San Francisco att ordna med försändelser från Christmas Island. Kostnaden var \$1 per brev.

Här bredvid visas ett brev som postats på Christmas Island på juldagen 1936. Märkligt nog saknas det frimärken från Établissement Français de l'Océanie (Tahiti)

men det har en mycket klar och tydlig stämpel från Papeete.

På senare tid har det ifrågasatts om dessa brev verkligen varit på Christmas Island. Man har inte kunnat hitta några uppgifter om segelturer mellan ön och Tahiti under den aktuella perioden.



Skulle det inte vara ett mycket spännande projekt att sända sina julkhälsningar från en av dessa två öar? Det kräver naturligtvis en hel del förberedelser men jag är säker på att sådana julkort skulle bli mycket uppskattade av mottagarna.

**Christer Brunström**





Vi har frimärken från nästan alla **LÄNDER / MOTIV** i lager, ca 200 000 olika! Dessutom finns NYA och BEGAGNADE tillbehör och kataloger, samt **dataprogrammet PSD** för alla samlare. Bland annat finns fullständigt stöd för hela Skandinavien, Tyskland (alla delområden), Kina (alla delområden), Storbritannien, baltiska stater - och många fler länder komplett **version 2014**.

**För dig MED dator och internet**

Välkommen till vår sajt för frimärken, och till **Sveriges största utbud**, [www.mimir.se](http://www.mimir.se)!

Välj och vraka bland alla frimärken, sök fram ur vårt lager JUST det du samlar på!

**För dig UTAN dator och internet**

Välkommen att sända brev eller ringa till oss. Meddela ditt samlingsområde, så tar vi fram en **Personlig Prislista**. Vi sänder den per post till dig.

Mimir HB  
Svartensgatan 6 NB  
116 20 Stockholm

Tfn 08 - 38 13 23 Fax 08 - 643 22 38  
[stamps@mimir.se](mailto:stamps@mimir.se)  
[www.mimir.se](http://www.mimir.se)

Associerad med  
AB Philea



## MEDLEMMAR TYCKER TILL

Redaktören förbehåller sig rätten att korta i det insända materialet. Skriv kort redan från början så är chansen större att hela debattartikeln/insändaren kommer med. Materialet tas gärna emot via e-post: redaktion@sff.nu, i andra hand per post till: SFF-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 Linköping.

## Goddag yxskaft...

**....skulle man kunna säga om förbundsstyrelsens (FS) kommentar till vårt inlägg i förra numret av Filatelisten.**

Sista meningen i svaret kan med god vilja tydas som någon sorts förklaring till handläggandet av ärendet om Jonas Hällström. ”FS kräver att dess representanter ska visa gott omdöme och förmåga till samarbete och empati.”

Ett påstående att han skulle sakna gott omdöme eller förmåga till samarbete verkar närmast löjligt med tanke på att han varit ordförande för UK i nästan tio år och med vetskap om vad han åstadkommit internationellt – man blir inte ordförande i en FIP-kommission eller ledare av tre stora och lovprisade

internationella symposier (i Malmö) om man saknar dessa egenskaper.

Bevisligen har han haft svårt att samarbeta med den nuvarande förbundsstyrelsen, men inte med tidigare förbundsstyrelser. Det fanns visserligen en fnurra på tråden med föregående förbundsstyrelse, men eftersom den dåvarande förbundsordföranden visste vad begreppet samarbete innebär, så rätades den snart ut.

Kan felet ligga någon annanstans än hos Jonas? Det lär ju inte vara ens fel att två träter.

**Gunnar Dahlvig och Lennart Daun**  
Hedersordförande i SFF

## Svar på debattinlägget ”Hjärnsläpp?” i nr 7

**Hur förbundsstyrelsen behandlat Jonas i detta enskilda fall har jag ingen detaljerad information om.**

Däremot har jag information om hur Jonas i olämplig vokabulär uttryckt sig om nuvarande och tidigare styrelser och smutskastat andra medlemmar. Denna min information är omfattande och tillräcklig för att motivera en förändring av UK:s ledning. Därom råder inget tvivel.

I en organisation skall man självfallet kunna diskutera sakfrågor. Men när diskussionen istället glider över i allvarliga personangrepp, då är måttet rågat och man får vara beredd på att ta sin ”Mats ur skolan”. Detta oberoende av hur många medaljer man har och oberoende av antalet hederstitlar man kan skryta med. Det hoppas jag att förbundets hedersordförande förstår.

Vad filatelister i fjärran länder tycker, dels om vår styrelse som enligt skribenterna ”består av snarstuckna dilettanter” dels om styrelsens beslut, det kan vi gladeligen strunta helt i. Det är ointressant

för de har inte den blekaste aning om den situation som SFF befinner sig i och kan därför inte bedöma FS beslut. Det borde ni också förstå.

Vi har två hedersordförande som i 20 år varit ordförande i SFF. De påstår sig känna ett ansvar att följa hur förbundet sköts. Då finner jag det mycket häpnadsväckande att man inte kan lyfta telefonluren och slå en signal till dagens förbundsstyrelse och ta reda på orsaken till Jonas utslutning i stället för att inför utlandskolleger chikanera vår styrelse och underförstått påstå att ni inte heller begriper vad styrelsen sysslar med.

Jag uppfattar detta som ett omotiverat personangrepp på vår styrelse eftersom man inte (enligt egen utsago) vet orsaken till styrelsens beslut. Efter 20 år i FS borde det vara uppenbart att detta är destruktiv reklam för förbundet som en hedersordförande inte borde ägna sig åt.

Om vi skall ha kvar ett nationellt förbund i framtiden krävs att vi lär oss att uppträda på sådant sätt att våra medlemmar tycker det är trevligt att



tillhöra SFF. Våra medlemmar har inte gått med i SFF för att uppleva ständigt återkommande konflikter som emanerar från utställarleden. Det borde man begripa. Agerandet leder bara till att våra medlemmar i onödig omfattning lämnar SFF bakom sig.

Jag hoppas att hedersordförande studerar SFF:s bokslut och börjar fundera över vilken kategori medlemmar som de facto betalar SFF:s verksamhet och vilken som är tärande. Och sedan rättar sig därefter.

Hjärnsläppets författare påstår att ”Inom den nuvarande förbundsstyrelsen finns det inte en enda person som har ens rudimentär kunskap om internationell filateli ...” Det må vara helt sant. Men vad har det för betydelse. Trots allt bra som Jonas och andra inom UK gjort så är det tyvärr inte internationell filateli som kan rädda SFF i framtiden.

SFF har senaste åren förlorat cirka 250 medlemmar per år. Intäkterna minskar då med cirka ¼ Mkr per mandatperiod. Vi har ett förbund som håller på att

tyna bort här hemma. Inte i Australien, Brasilien, Korea eller någon annan stans ute i världen.

Det är här hemma som vi skall verka primärt för att få ett förbund som överlever och ingen annanstans. Det är detta som vår styrelse nu arbetar idogt med. Detta hindrar inte att våra duktiga utställare framgångsrikt fortsätter att vinna medaljer ute i världen. Men vi behöver inte en ambassadör som reser runt i världen på våra medlemmars bekostnad.

Nu gäller det istället att få vår tynande medlemsskara att trivas och finna anledning att engagera sig för vårt förbund här hemma i Sverige och ingen annanstans och slippa matas med personangrepp och destruktiva ageranden. Det har vår styrelse begripit men inte en del andra.

Kjell Olsson  
Östhammar

#### Redaktörens kommentar:

Därmed drar jag tills vidare ett streck i debatten vad gäller Utställningskommittén.

Ulf Nilsson

## Specialerbjudande till SFF-medlemmar Svensk vykortshistoria

### 310 kronor inklusive frakt!

Av och med Lennart Frost

128 sidor samt intervju med Lennart

## Facit Special 2015

### 450 kronor inklusive frakt!

(ord. pris 500 kronor plus frakt)

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bankgiro 568–1580. Ange Vykortshistoria och/eller Facit på talongen samt gärna ditt medlemsnummer Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22 Skillingaryd  
Tel. 0370–70566, e-post: kansli@sff.nu

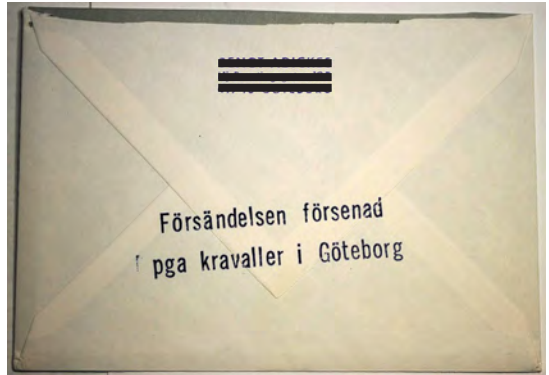


# Välsålt i Stenungsund

**Höstauktionen blev i likhet med de tidigare auktionerna en tillställning där nästan allt blev sålt. Men ändå blev det en hel del att köra hem igen.**

Mycket av det sålda gick på postbud till hela Sverige. Även en svensk med vinterboende på Filippinerna var bland budgivarna. Över 90 procent blev sålt, dock inte en Sverigesamling med utrop på 20 000 kronor. Intressenter fanns dock, och det är högst troligt att den går på efterförsäljningen.

Ett objekt med mest postbud på var ett modernt minnespoststämplat kuvert från EU-toppmötet i Göteborg 2001. Posten hade varit tvungen att införskaffa en stor stämpel med texten "Försändelsen försenad pga kravaller i Göteborg". Köparen pungade välvilligt upp över 300 kronor för detta moderna brev. Hur många brev kan det finnas kvar med denna "förseningsstämpel"?



*En modern raritet från EU-toppmötet i Göteborg 2001 köptes för över 300 kronor.*

**Göthe Johansson**

## Trollhättan i nyrenoverad lokal

**Lagom till höstauktionen kom Trollhätteföreningen till nyrenoverade lokaler. Skolan där man håller till har genomgått en totalrenovering i etapper och nu var matsalen också färdig.**

Ljusa lokaler och ett nytt fint kök gjorde att mycket av de drygt 800 objekten fann nya köpare. En stor del av dessa var vykort, och också stämplat från 1800-talet rörde stort intresse.

Även här var det mycket postbud. Ordföranden i föreningen Eric Johansson skötte dessa och han hade säkert en trött arm och axel när auktionen var slut.

Nackdelen med postbud är att man först kör alla objekten till auktionslokalen för visning och sedan måste packa ner dem igen för utskick. Ett jobb som dock är ganska lätt när det gäller vykort och stämplade singelmärken.

**Göthe Johansson**



*Fyndlådar är alltid populära. I Trollhättans "fyndlåda" hittar man de dyrare objekten som intager en speciell, lite mer bevakad plats.*

**Borås Filatelistförening uppvaktade vår 95-åriga medlem Gösta Alexandersson på hans födelsedag den 23 november.**

På bilden från vänster: Jan Johansson, Gösta Alexandersson, undertecknad samt vice ordförande Jan Palmén.

**Erik Hultman**  
Ordf. Borås Filatelistförening



# Filateli över gränsen

Fællesklubberne är en sammanslutning av danska och svenska frimärksklubbar, för närvarande 14 klubbar. Den 17 november hade vi en sammankomst i Birkerød.

Från Sverige är det Helsingborgs Filatelistförening, Nya Frimärksklubben, Ängelholms Filatelistförening, Hässleholms Filatelistförening och Samlarklubben 2002.

Från Danmark är det Allerød och Omegns Frimærkeklub, Birkerød Frimærkeklub, Frederikssund Philatelistklub, Fredriksværks-Hundested Frimærkeklub, Helsingør Frimærkeklub, Helsingør og Omegns Frimærkeklub, Hillerød Philatelistklub, Jægerspris Frimærkeklub och Egedal Frimærkeklub.

Fællesklubberne har varje år två stycken välbesökta sammankomster. I november månad har man alltid representantskapsmöte och i samband med detta möte även ”byttedag” och auktion. Årets auktion hade lite över 200 objekt att erbjuda.

I januari har man den årliga frågetävlingen och ”byttedag”. Årets frågetävling vann Frederikssunds Philatelistklub, tvåa blev Nya Frimärksklubben och på tredje plats kom Birkerød Frimærkeklub.



Bifogar ett foto från ”byttedagen”. Lagg märke till att det är många damer i lokalen.

Under det här året har man anordnat traditionella ”byttedagar” i Allerød, Frederikssund, Hillerød, Frederiksværk-Hundested och Helsingør.

**Sonne Persson**

Ordf. i Ängelholms Filatelistförening

## Årets bästa julklappar



**Årssats 2014**  
Art nr: 242914  
**576:50**



**Årsbok 2014**  
Art nr: 242916  
**589:00**



**Häftesårssats 2014**  
Art nr: 242915  
**645:00**

**Handla i vår butik på [www.posten.se/frim](http://www.posten.se/frim)**

eller ring vår kundservice på telefon 020-788 788.  
Kundservice har telefontid måndag-torsdag 9.00-16.00  
samt fredag 9.00-15.00.





# FIRARDAGS



## Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i januari

### 95 år

2 Arne Zimmergren, Lund

### 90 år

3 Nils-Ewe Orvarsson, Spånga  
13 Rune Sundblad, Ramsberg

### 85 år

27 Sten Norrmo, Ystad

### 80 år

8 Börje Rolff, Stockholm  
16 Olof Gumaelius, Falun  
18 Ebbe Lindblom, Göteborg  
19 Ralph Lundh, Stockholm  
23 Henrik Edlund, Stockholm  
24 Bengt Schéle, Åhus  
24 Tore Jansson, Farsta

25 Bengt Wiklund, Skellefteå

28 Hans Claesson, Gävle  
29 Lennart Ericson, Örebro  
31 Haldo Johansson, Östersund

### 75 år

4 Ove Ängheden, Marmaverken  
6 Robert Kratochwill, Huddinge  
9 Hans Bergstrand, Vellinge  
9 Anders Engström, Hönö  
13 Lage Olson, Lidingö  
20 Stig Persson, Halmstad  
20 Olle Blom, Jönköping  
21 Lennart Sikström, Trollhättan  
22 Gunnar Claesson, Sjömarken  
23 Anders Lindeberg,  
Malmköping  
30 Bo Johansson, Halmstad

### 70 år

6 Bernt Magnusson, Halmstad  
10 Lars-Erik Holmberg, Norsborg  
12 Lars Borenus, Karlstad  
16 Stig Jaxelius, Stockmöllan  
18 Åke Rietz, Stockholm  
24 Svante Rydén, Sundsbruk

### 60 år

4 Kjell Bollman, Norrtälje  
17 Stig Hansson, Dingle  
28 Sören Sörensen, Galten,  
Danmark

### 50 år

1 Roland Nordström, Malmö

## Vinnare och lösning:

I förra numrets Annonsspussel drogs Göran Weber, Norrköping, som vinnare av Postens årsbok *Svenska frimärken berättar 2014*, skänkt av Postnord, [www.posten.se/frim](http://www.posten.se/frim). Årsboken ges ut i en begränsad upplaga och innehåller alla frimärken som givits ut under året tillsammans med text på svenska och engelska. Priset på årsboken är 589 kronor.

Christer Ihrstedt, Vintrosa, och Lars-Erik Carlsson, Falkenberg, får varsin Trisslott. Stort Grattis!



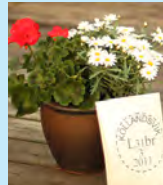
**A**

**Nordhallands  
Filatelistförening**



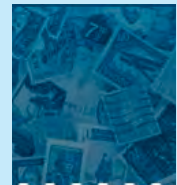
**B**

**Posten  
Färöarna**



**C**

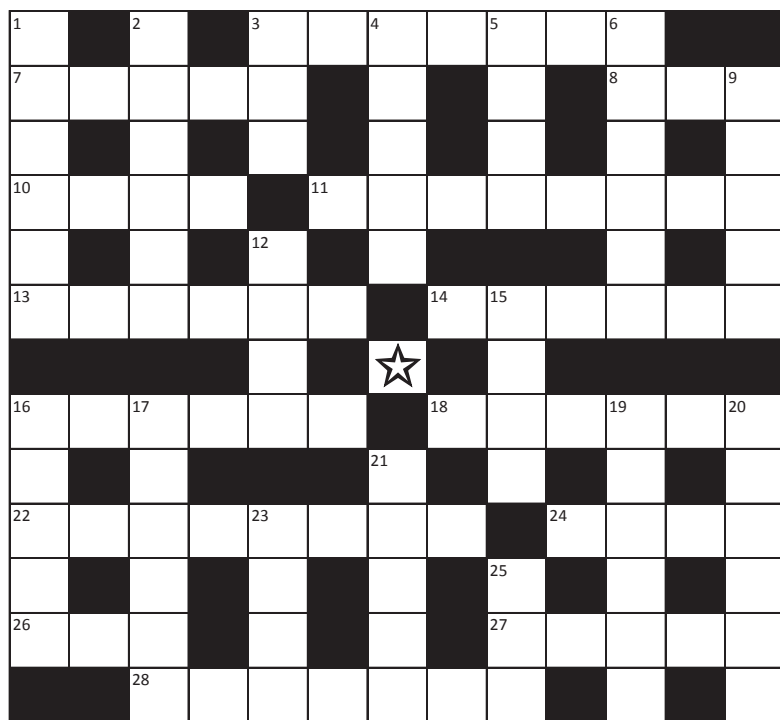
**Kollpåfrim**



**D**

**Frimärksauktioner  
i Göteborg**

# Filatelistens Julkryss



vanG

1:a pris: *Årsbok norske frimerker 2014*, skänkt av Posten Norge, [www.posten.no/frimerker](http://www.posten.no/frimerker)

Årsboken på 48 sidor ges ut i en begränsad upplaga. Den innehåller alla frimärken som givits ut under året. Priset på boken är 499 norska kronor.

2:a–3:e pristagarna får varsin trisslott. Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer. Lycka till!

Posta lösningen, gärna en fotostatkopiering, i ett fullt frankerat kuvert till redaktionen: **SFF-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 Linköping**, så att vi har den senast den 7 januari.

Namn: \_\_\_\_\_

Adress: \_\_\_\_\_

Postadress: \_\_\_\_\_

Ev. e-postadress: \_\_\_\_\_



## Vågrätt:

3. Är inte ödebyar.
7. Firar med Karin.
8. Fästelement eller flit.
10. Del av lodrätt 5.
11. Tidigt på juldagen.
13. Klöverkopplad ort.
14. Tillgodogöra sig.
16. En sådan hos F2636 är faktiskt knäböjd.
18. Rolig och spirituell.
22. Landskap med ortstämplor som Alby och Naggen.
24. Upprepat lär det aldrig komma igen.
26. Hundfärg.
27. Engelsk frukt på F2476.
28. Mer än ihärdig.

## Lodrätt:

1. Typiskt julbordsinslag på F1594.
2. Bör julbordets fröjder måttligt.
3. Stämma i julottekören.
4. Beröm.
5. Tidrymd.
6. Väcker nog fulla tomtar.
9. Bär en sagoprinsessa.
12. Lyster.
15. Är svansen på F1719.
16. Var galten Särimmer.
17. Västgötaort med D-slut till omkring 1912.
19. Börjar det tidigt i november.
20. Sup.
21. Skall man inte ge i första taget.
23. Fånar man sig där i Västergötland?
25. Längdmått förr.

## SMÅANNONSER

**Annons för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr** (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvaras ej. Manus kan ej skrivas på girotalong.**

**OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser**

**MANUS till SMÅANNONSER** för tidningens nästa nummer ska vara kansliet tillhanda under adress **SFF-Filatelisten, Box 91, 568 22 Skillingaryd, senast 4 veckor före utgivningsdag.** Förskottslikvid insätts samtidigt på bankgiro 568-1580 Sveriges Filatelist-Förbund. Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till [kansli@sff.nu](mailto:kansli@sff.nu).

**Tidningens sidor med småannonser läggs ut som pdf på Samlamera.**

**Medlemmar kan dessutom själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera ([samlamera.sff.nu](http://samlamera.sff.nu)).**

### BYTES

**United Nations complete** mint sets at face value in exchange for complete mint sets of your country at face value. Minimum US\$10 or equivalent. Bick, Box 854F, Van Nuys, CA 91408, USA. [iibick@sbcglobal.net](mailto:iibick@sbcglobal.net)

### KÖPES

**Bankeryds kyrka (F-län).** Vy-kort före 1925. 070-213 14 66 Per Bunnstad. [postcards@skillingaryd.nu](mailto:postcards@skillingaryd.nu)

**Brev från Stockholm år 1718,** sökes till forskningsprojekt, även fotokopia kan vara till hjälp. [giselher.naglitsch@comhem.se](mailto:giselher.naglitsch@comhem.se), Märsta, 08-59115514

**Brev från Stockholm maj 1863** - september 1866, med avsändare inom triangeln Stockholm-Uppsala-Norrtälje, sökes till forskningsprojekt. 08-59115514 [giselher.naglitsch@comhem.se](mailto:giselher.naglitsch@comhem.se)

**Etiopien/Abessinien.** Brev och vykort med anknytning till Abessinienkriget 1935-1941 köpes. Även annat filatelistiskt material från Abessinien är av intresse. Bengt Herrman, Norra Liden 17, 411 18 Göteborg. 073-6943646

Använd dina förmånskuponger för att annonsera här!

**Hallvards station Gotland.** Vy-kort före 1925. 070-213 14 66 Per Bunnstad. [postcards@skillingaryd.nu](mailto:postcards@skillingaryd.nu)

**Järnvägsstämpel PLK 173** stämplad 001001-010430. På löst märke eller brev 070-213 14 66 Per Bunnstad. [postcards@skillingaryd.nu](mailto:postcards@skillingaryd.nu)

**Rabatthäften.** Årgång 1979-1980 110kr/st inkl. frakt. Årgång 1981-1990 120 kr/st inkl. frakt. Gärna stora partier. [a.stahlberg@hotmail.com](mailto:a.stahlberg@hotmail.com)

**WOXTORP** på löst märke eller brev 1874-75. 070-213 14 66 Per Bunnstad. [postcards@skillingaryd.nu](mailto:postcards@skillingaryd.nu)

**WÄSBY Nst 14 och Nst 10.** Jag köper alla exemplar jag kan komma över av WÄSBY Nst 14 Nst 10 till en specialstudie. Mina krav: Rättvänd stämpel och att datum och årtal går att utläsa. Andreas Tärnholm, Baldergatan 44, 195 51 Märsta [addehandboll@hotmail.com](mailto:addehandboll@hotmail.com) 070-5083192

### SÄLJES

**10 st. nya julkort på Tomten** av Viktor Rydberg. Hög tryckkvalité. Pris 50 kr. Portofritt. JPF Aldenbrink plusgiro 5 22 27-6. Tel. 036-378888

## Dessa annonser nu även på Samlamera

Tidningens sidor med småannonser läggs ut som pdf på Samlamera.

Medlemmar kan dessutom själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera

Adress: [samlamera.sff.nu](http://samlamera.sff.nu)

**43 st. böcker.** Postfolket årsbok mellan 1965-2003, någon bok är dublett. Tel. 036-378888 Hans-Ove Aldenbrink

**75 % rabatt** på Facit Sverige mm. Portofritt - ostämplat och stämplat. Allt för påseende och portofritt. Jan-Åke Eriksson. Klövhultsvägen 55, 343 34 Älmhult, 0476-71242

**Kilovara - Nyinkommet;** Norge 150 g à 80:-; Danmark eller Finland 150 g à 120:-, allt minst 60% i storformat; Västeuropa mission 150 g à 100:-. Portofritt vid betalning till pg 9 91 59-6 eller i brev till Lennart von Wowern, Tulegatan 23, 602 17 Norrköping





## **OBS! Glöm inte att skicka in nya mötesdagar!** Dessa tas emot på: [info@sff.nu](mailto:info@sff.nu) **Kontrollera att ni fått svar att vi tagit emot dem**

**Alingsås** Möte varje onsdag i föreningslokalen Noltorpsgratan 3 kl. 18. Auktion minst en gång per månad. Upphåll jul, nyår och sommaren

**Alvesta** Månadsmöten andra tisdagen i månaden under jan-maj och sept-dec. Ny lokal vid Föreningsgatan 1 kl. 19

**Boden** 18/12, 15/1, 17/2, 18/3, 16/4, 19/5. Helligregnsgratan 4 kl. 19

### **Kom på mötena!**

Alla föreningar välkomnar naturligtvis SFF-medlemmar även från andra lokalaföreningar till sina möten.

Välkommen att besöka en förening i närområdet eller om du på en resa råkar befinna dig i närheten.

De flesta föreningarna har en egen hemsida och adresser till dem hittar man på [www.sff.nu/lokalaforeningar](http://www.sff.nu/lokalaforeningar)

**Bollnäs** 2:a torsdagen i varje månad kl. 19 (utom juni, juli, aug.). Föredrag, auktion, bildvisning eller studiebesök. Bystugan i Lenninge kl. 19

**Borås** 11/12 Julmöte, 22/1 Årsmöte. Sparreg. 12 kl. 18.30. (öppet fr 17.30)

**Eksjö** 28/1 Årsmöte, 18/2 Svenska författare på svenska frimärken av Börje Hillfelt, 18/3 Paul Lindhe berättar om skillingmärken utifrån sin nya bok, 28/3 Frammärkets dag årets tema Vikingar plats Konsum Eksjö 10-14, 15/4, 6/5 Bo Dahlner berättar om förbundet och dess arbete. Vykortskvällar 23/2, 23/3, 27/4. NBV-lokalen Norra Storgatan 27, kl. 18.30

**Enköping** Vanligen första fredagen i månaden, dock inte i juli och augusti. Möte, byten, fika och auktioner samt ibland föredrag. Lokal: Beckasinen, Torggatan 51 A kl. 18.30, förutom arbetsmötet i St Ilianshallen 4 april inför Samlarmässan.

**Fagersta** 13/1, 10/2, 10/3, 14/4, 8/9 Årsmöte. Västanfors Ind. kontor kl. 19

**Falkenberg** 11/12 Julbord och Claes Hederstierna med Några nedslag i Falkenbergs historia. Möten kl. 17.15, samlarträffar kl. 16. Godtemplargården, Torggatan

**Falköping** 8/1 Auktion, 20/1 Besök hos Lidköpings FF. Samäkning från Församlingshemmet parkering 18.00, 5/2 Årsmöte. Inlämning av auktionsmaterial till marsmötet, 5/3 Inlämningsauktion, 9/4 Föredrag, 7/5 Auktion. Säsongsavslutning. Dagcentralen Hjorten, Järnvägsg. 10 kl. 19

**Falun** 13/1, 10/2, 10/3 Årsmöte, 14/4. Nybrokyrkan. Ingång i SMU-lokalen från Nybrogatan kl. 19

**Filipstad** 12/1, 2/2, 1/3, 5/4, 3/5. Bergsskolan kl. 18

**Floby** 11/12, 29/1, 19/2, 19/3, 16/4. Hemlig resa i maj, datum ej fastställt. Möten i Kyrkans Hus kl. 18.30. Urvalshäften finns utlagda från kl. 18

**Gränna** 20/1, 10/2, 10/3, 14/4, 12/5, 8/9, 13/10, 10/11, 8/12. Hembygdsföreningens lokal i Franckska Gården kl. 19

**Gävle** 16/12 Julbord. Restaurang Kvarnen kl. 18.30-21

### **GÖTEBORG**

**Islandsklubben** 11/12 Sedvanligt julmöte med glögg och lussekatt. Islandsklubben, 15/1 Stämplor, bilder och vykort från Kirrkjubbærarklaustur. "Ta med vad du har", 12/2 Årsmöte, 12/3 Nummerstämpelsamling monterad på de nya nummerstämpelbladen, 16/4 Islandsklubben 50 år. Jubileumsfirande, 21/5 Isländska aerogram. Gamlestadens Medborgarhus på Brahegatan 11 kl. 19. Öppet från kl. 18

**Halmstad** 14/1 Föredrag om Lundy (Christer Brunström) och miniauktion. 11/2 Årsmöte, miniauktion, miniföredrag om färgade halländska stämplor (Staffan Bengtsson) och tävling, 11/3 Fredrik Ydell berättar om raketpost. Tävling och miniauktion, 28/3 Frammärkets Dag, 8/4 Föredrag om Halmstadvykort (Håkan Andersson), tävling och miniauktion, 13/5 Större auktion och miniföredrag. Varje gång har vi

dessutom urval, servering och mycket annat. Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg i Halmstad kl. 18

**Härnösand** 12/1, 2/2, 2/3 Årsmöte, 13/4, 4/5, 1/6. Vårstagan 1 kl. 18

**Hässleholm** 28/1, 4/3 Årsmöte, 25/3, 29/4, 26/8, 30/9, 28/10, 25/11. Orienteringsklubbens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

**Järfälla** Första och tredje tisdagen i månaden. Vartannat möte med Sol-lentunaföreningen. Hästskovägen 81, Järfälla kl. 18

**Kalmar** 18/12. OBS! Ny lokal: Trädgårdsgatan 12, Kalmar (f. d. Energiverkets lokaler) kl. 18

**Karlsborg** 13/12 Julmiddag med kvalitetsauktion (lördag), 12/1, 9/2, 9/3 Årsmöte, 11/5. SOK Träffs lokal Parkvägen kl. 19

**Karlskrona** 20/1. Vi har från 20/8 öppet varje onsdag i klubblokalen Skeppsbrogatan 3, 371 33 Karlskrona

**Karlstad** 21/1, 18/2, 18/3, 15/4, 13/5. Ny lokal: SPRF:s lokal, Vävaregatan 4 kl. 18.30

**Katrineholm** 13/1, 10/2, 10/3, 14/4 och 12/5 i Mariagården, Fredsgatan 40. Dessutom Frammärkets dag den 28/3 i kulturhuset Ängeln

**Kil** 13/1, 3/2, 3/3 årsmöte, 7/4, 5/5. Servicehuset Smeden kl. 17

**Klippan** 13/1 Agne Lindberg, Klippan, visar och berättar om gamla tiders begravningsbrev, 3/2 Jan Anders "Lillen" Svensson, Markaryd, kommer med vykort från Skåne, Småland och Halland till försäljning, 24/2 Lelis Frammärken, Ljungby visar vad de har att erbjuda av frimärken och tillbehör till försäljning, 17/3 Årsmöte. Som vanligt även urvalshäften, auktion och gratis kaffe, 28/3 Frammärkets Dag. Årets handlare blir Mikael från Frammärks Netto i Helsingborg, 11/4 Den årliga vårauktionen lördag eftermiddag i "47-an", 28/4 Jerker Kehlmeier, Höör, visar vad han att erbjuda i frimärkssammanhang av skilda slag för oss samlare, 12/5 Vårfest. Studiegården, Storgatan 47 kl. 19



- Kramfors** 18/12, 15/1, 19/2, 19/3 Årsmöte, 16/4, 21/5. Hällgumsgatan 39 (Café Koppen), Kramfors.Samling från kl 18, möte kl 19
- Kristinehamn** 13/1, 10/2 Årsmöte, 10/3, 14/4, 12/5.Kristinehamns bibliotek, hörsalen, Tullportsgatan 13 kl. 19
- Kungsbacka** Klubbmöten tisdagar klockan 18–21: 27/1, 24/2, 24/3, 28/4, 26/5. Kl. 18. Bytesdagar kl. 18: 13/1, 10/2, 10/3, 7/4, 21/5, 5/5 (eventuellt). Måndagsgruppen: 12/1, 19/1, 26/1, 2/2, 9/2, 16/2, 23/2, 2/3, 9/3, 16/3, 23/3, 30/3, 13/4, 20/4, 27/4, 4/5, 11/5, 18/5, 25/5 kl. 9–12. Ungdomsmöten: 13/1, 27/1, 10/2, 24/2 Årsmöte, 10/3, 24/3, 7/4, 21/4. Samtliga möten hålls i ABF-huset, Verkstadsgatan 14, Kungsbacka kl. 18–19
- Laholm** Andra torsdagen i januari-april och september-december. Klarabergs-lokalen kl. 18
- Lidingö** 11/12 Höstavlutning, 15/1 Vårstart, 29/1, 11/2 OBS! Onsdag, 26/2, 12/3 Årsmöte, 15/4 Vårauktion. OBS ! Onsdag, 7/5, 21/5 Våravlutning, 17/9 Höststart. Föreningsgården, Larsbergstorget 9 kl. 18
- Lindesberg** 16/12 Julfest, 20/1 Om frimärkskataloger berättar Stig Lundqvist. Banvägen 26 kl. 18
- Linköping** Andra måndagen varje månad jan-maj. Klockhuset, Hjälmåstersgatan 6D kl. 18
- Luleå** 13/1, 10/2 Årsmöte, 10/3 Auktion, 14/4, 12/5Malmgården, Malmuddsvägen 27, Luleå kl. 19
- Lund** 20/1, 17/2, 17/3, 21/4, 12/5. Träffpunkt Sankt Laurentiigatan 18 kl. 17.45–21.00. Lunds Pensionärs Frimärksklubb 17/12 kl. 10–11.30
- Mariestad** 9/1 Kjell Elwing är gäst. Här ges tillfälle att handla frimärken, 9/2 Årsmöte, 9/3 Bengt Ryberg talar över en posthistoria från Vadsbo-Mariestad, 28/3 Frimärkets Dag vid COOP Extra, 20/4 Våravlutning. Ekebo samlingsal, Drottninggatan 4 kl. 19
- Mjölby** 12/1, 9/2 Årsmöte, 9/3, 13/4, 11/5, 14/9, 12/10, 9/11, 14/12 Julavlutning. Lundbygatan 5 A kl. 19
- Mora** 12/1, 2/2, 2/3, 13/4, 4/5. Auktion varje gång. Mora Kulturhus. Ny tid kl. 18
- Motala** 13/1, 3/2, 3/3, 7/4, 5/5. Nedre Borgmästargatan 10, ingång från Kungsgatan kl. 19
- Märsta** 8/1, 5/2, 5/3, 9/4 och 7/5. ABF-lokalen Västra Bangatan 31 från kl. 19
- Nacka-Värmdö** 15/12, 19/1, 2/2, 16/2, 2/3, 16/3, 30/3 Årsmöte, 13/4, Nacka Sportcentrum, Högstadiematsalen, Griffelvägen 11 kl. 18
- Norrköping** 14/1 Föreningsmöte, 11/2 Föreningsmöte, årsmöte, 11/3 Föreningsmöte, 8/4 Föreningsmöte, 6/5 Föreningsmöte, våravslutning, 30/10–1/11Vi reser till Nordia 2015 i Täby. Riks City dagcentral. Norra Lundsg. 7 kl. 17.30. Frimärkscafé kl. 15–17
- Norrälje** 16/12 Julavlutning, auktion på egna objekt. 2015: 13/1, 27/1, 10/2, 24/2, 10/3, 24/3, 7/4, 21/4, 5/5, 16/5 Kryssning. Kaffeservering vid varje möte. Vegagatan 15 B. Ingång från gaveln kl. 19
- Nossebro** 2:a onsdagen i varje månad utom juni, juli och aug. Stationshuset, Järnvägsg. 5 kl. 19
- Nybro** 11/12, 29/1 Årsmöte. Smålandsgatan 48 kl. 18
- Nässjö** 12/12, 15/1, 19/2 Årsmöte, 19/3, 16/4, 21/5. Parkgården kl. 18.30
- Osby** 2:a onsdagen i varje månad utom juli-augusti. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Rönnebacken kl. 19
- Oskarshamn:** 1:a och 3:e tisdagen i månaden (sep-nov, jan-maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30
- Oskarström** 3:e torsdagen september - november och januari - april. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18
- Piteå** 18/12. 3:e torsdagen i varje månad sept-april. Strömsalen, Prästgårdsgatan 3 kl. 19
- Sandviken** 14/1, 11/2, 15/3 Årsmöte, 15/4. Majmötet ej fastställt. Valhalla kl. 18
- Sjöbo** 7/1 Bytesafton, 28/1 Orter omkring Lund med Sven-Göran Larsson, 18/2 Årsmöte, 11/3 Om utställningar i Tyskland med Christer Mårtensson, 25/3 Handlare med frimärken och vykort - preliminärt Ingemar Glans, 15/4 Motivfrimärken - preliminärt
- Margareta Östberg, 6/5 Våravlutning. Fika och Miniauktion varje kväll. Tomtemuseum, Törnedalsgatan 2 C, Sjöbo kl. 18
- Skara** 12/1, 2/2, 23/2, 16/3, 13/4, 4/5 Liten auktion, urvalshäften och fika vid varje möte. Frejan kl. 18.30
- Skellefteå** 12/1, 2/2, 23/2 Årsmöte, 16/3, 7/4, 27/4, 8–9/5 Arjeplogträff. OBS ! Träffarna flyttade till måndagskvällar. Degerbygården, Degerbyn kl. 17.30
- Skivaryd** 17/12 Julfest. Anmälan senast 15/12, 14/1, 18/2, 18/3, 22/4, 20/5, 10/6. Östbos gamla vid Artillerigatan i Skillingaryd kl. 18–20
- Sollentuna** 16/12 Julfest. Minervavägen 4, Häggvik kl. 18.30–20
- Solna** 13/1, 27/1, 10/2, 24/2, 10/3, 24/3, 14/4, 28/4, 12/5, 26/5. Skytteholmsskolans matsal kl. 17
- Stenungsund** 19/1 H, 2/2 S Årsmöte. Sista inlämning till auktion, 16/2 H, 2/3 S, 16/3 H, Auktionsvisning, 28/3 11.00 Frimärkets Dag. Kulturhuset Fregatten, 13/4 S, Vårauktion, 20/4 H, 4/5 S, H=Hasselbackevägen kl. 14 , S=Stenungsskolan kl. 18.30.

## STOCKHOLM

**Asiensamlarna** Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

**Hembygdspatentisterna** 28/1 A-G Arnevall med Norrlandstema, 18/2 Gustaf Ankarcrona om Jämtland – gemensamt möte med SSPD, 25/3, Årsmöte, Åke Persson om Hälsingland, 29/4 Göran Hejtz och Gunnar Lithén om Norrländsk ångbåtspost. Postmuseum kl. 17–19

**Islandssamlarna** 8/1 Årets bästa fynd du gjorde.Tag med och berätta. Liten auktion, 5/2 Pentti Köhli om Landstormen. Liten auktion, 5/3 Årsmöte med landgång anmälan till 0704- 80 01 84 Mikael Magnusson. Liten auktion, 9/4 OBS 2:a Torsdagen i April. Vin - Måltidsdryck och Njutningsmedel (Mats Söderberg). Liten auktion, 3/5 Möte i Södersvik kl 12.00 Anmälan tfn 070–362 17 53 Leif. Temat är bytesdag, tag med dina dubletter och byt,sälj och köp. Tag även med auktionsobjekt (10% tar klubben i provision). Liten auktion. På varje möte liten auktion. Östermalms Föreningsgård, Valhallav 148 kl. 19

**StFF Stockholm** 14/1, 28/1, 11/2, 25/2, 11/3, 25/3, 8/4, 22/4. Andra och fjärde onsdagen september-november samt andra onsdagen i december. Postmuseum kl. 18.30

**Vällingby** 12/1 Auktion, 26/1 Föredrag och inlämningsauktion: Leif Bergman föreläser om bältesspännarefilateli, 9/2 Auktion, 23/2 Föredrag, 9/3 Auktion, 23/3 Föredrag och inlämningsauktion, 28/3 Frimärkets Dag och samlarmässa, 20/4 Auktion, 4/5 Auktion, 18/5 Årsmöte och inlämningsauktion. Vällingby backe 13 kl. 18

## Kom på mötena!

Alla föreningar välkomnar naturligtvis SFF-medlemmar även från andra lokalföreningar till sina möten.

Välkommen att besöka en förening i närområdet eller om du på en resa råkar befinna dig i närheten.

De flesta föreningarna har en egen hemsida och adresser till dem hittar man på [www.sff.nu/lokalforeningar](http://www.sff.nu/lokalforeningar)

**Sundsvall** Månadsmöten: 12/1, 2/2, 13/4, 4/5. Bytesträffar: 15/12, 19/1, 16/2, 16/3, 20/4. Sidsjö hotell och konferens kl. 18.30.

**Sunne** 7/1, 4/2, 4/3 årsmöte, 1/4, 6/5. Postcenter, Norregårdsg. kl. 18.30 (ny tid)

**Södertälje** 15/1, 5/2, 26/2 Årsmöte, 19/3 och 9/4. OBS! Ny lokal, Bergvägen 10 i Södertälje kl. 18

**Sölvesborg** 9/2 Årsmöte med servering. Sternska villan kl. 19

**Tingsryd** 12/2 Årsmöte, 16/4. Tingsgården kl. 18.45

**Torshälla** 11/1, 25/1, 8/2, 22/2 Årsmöte, 8/3, 22/3, 12/4, 26/4, 10/5, 24/5. Riktargatan 66 kl. 09.30

**Tranemo** 16/12. Tredje tisdagen januari-maj. OBS! Ny lokal brandstationen kl. 18.30

**Trelleborgs FK** 17/12. Tredje onsdagen i månaden. C.B. Friisgatan 1 kl. 19

## Möten mer utförligt: [www.sff.nu](http://www.sff.nu)

**Trollhättan** 15/1 Närvarolotteriet, 28/1 Island Björn Rosvall, 2/2 Besöker Vänersborg, 11/2 Årsmöte, 25/2, 10/3 Besöker Uddevalla, 11/3, 25/3, 28/3 FD/Parkhallen, 8/4, 18/4 Vårauktion, 22/4 Efterförsäljning, 6/5 Avslutning. Drottninggatan 42 kl. 18.30. Veterangruppen: jämna tisdagar kl. 14 Kaggetorps kvartersgård.

**Täby** (Norrort) 15/12 Julavslutning med julbord, lotteri, lådauktion och en del annat mysigt, 12/1, 26/1, 9/2, 23/2, 9/3, 23/3, 13/4, 27/4 och 11/5. Viggbynsalen, Söderv. 30 kl. 18.30

**Uddevalla** 13/1, 10/2 Årsmöte, 10/3, 14/4, 5/5. Samlingssalen Skogslyckehemmet kl. 18–21

**Ulricehamn** 14/1 Besök av handlare, 11/2 Årsmöte. Missionskyrkans kafeteria, Jägareg. 6 kl. 18

**Umeå** 11/12 Torbjörn Sundén berättar om "Förfilateli – Umeåstämplar", 15/1 Henrik Sundén föredrar om "GILDI-övertrycken, en skojig historia", 19/2, 19/3, 16/4, 21/5 Ö Kyrkog. 14 (Tempelriddarna) kl. 18.30

**Varberg** 13/1, 10/2 Årsmöte, 10/3, 14/4, 12/5. ABF, Brunnsbergsv. 5. Urvalsgenomgång kl. 18, möte kl. 19

**Vetlanda** 18/12 Julavslutning, 13/1 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 27/1 Föreläsare, 10/2 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 24/2 Årsmöte, 10/3 Månadsmöte, stor bytesafton, direktauktion, 24/3 Föreläsare, 7/4 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 21/4 Föreläsare, 5/5 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 19/5 Våravslutning. Klubblokalen, N Esplanaden 11, Vetlanda kl. 19.00. Vid auktion visning från kl. 18.30

**Vindeln** 1:a onsdagen varje månad från september. Vindelgallerian. Karlsgårdsvägen 22 kl. 18

**Visby** Inga officiella mötesdagar

**Vittsjö** 11/12. Biblioteket kl. 19

**Vårgårda** Onsdagar kl. 19. Cafétéket i Missionskyrkan på Kyrkogatan 5 kl. 18

**Värnamo** 26/12, 14/1, 29/1, 11/2, 26/2, 11/3, 26/3, 8/4, 23/4, 13/5, 28/5. Myntgatan 5 mittmot TAXI kl. 18

## VÄSTERÅS

**Västerås ABB** 15/12, 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 18/5. IOGT kl. 19

**Västerås FF** 13/1 Frimärksländer 4 – Chile. Göran Eurenus, 10/2 Auktion även på medlemmars material, 10/3 Årsmöte, 14/4 Svenska orter. Medlemmarna får uppgift att berätta om orten på respektive stämplat objekt, 12/5 Att samla kvalitét. Martin Blom. Hotell Valsaren, Metallverksgatan 2, (Kopparlunden) kl. 19

**Västerås FK** 15/12, 12/1, 2/2, 2/3, 13/4, 4/5. IOGT kl. 19

## Mötesdagar till nr 1 senast 5/1

**Växjö** 14/1, 11/2, 4/3, 8/4 och 6/5. Kungsvägen 117, Växjö kl. 18.30

**Ystad** 12/1 Lokalpost, Eskil Jönsson, 18/1 Auktion i Ystad, 9/2, 9/3 Skillinge, Thomas Blomé, 15/3 Auktion Ystad, 29/3 Årsmöte. Lancasterskolan, vid klostret, S:t Petri Kyrkoplan 2 kl. 19

**Åmål** 13/1, 10/2 årsmöte. Servicehuset - Åmålsgården kl. 18

**Åsljunga** 13/1, 10/2, 10/3 Årsmöte, 14/4, 12/5 vårutflykt. Centrumhuset Örkelljunga kl. 19

**Älmhult** Andra tisdagen i varje månad utom i juni-aug. Folkets Hus, Skolgatan 18 kl. 19. Auktion kl. 19.30

**Ängelholm** 15/12 Julavslutning, 12/1 Några posthistoriska pärlor. Nyförvärv till mina holländska kolonisamlingar. Sven Pählman visar och berättar, 16/2 Årsmöte, 16/3 SFU – Sveriges Frimärksungdom. Sonne Persson visar och berättar. Tema: Djur på bondgården visas, 28/3 Frimärkets Dag. Årets tema äre Vikingar. Inlämning till vårauktionen 18 maj emottages, 13/4 Nordvästskånska stämplat, 18/5 Vårauktion Godtemplargården kl. 19

**Örebro** 13/1 Medlemsmöte och auktion. Rostahemmet kl. 18

**Örnsköldsvik** Församlingshemmet kl. 18.30

**Östersund** 14/12 Jul på Jamtli kl. 11–17. Presentation av Samlande: Sten Wadensjö, 16/12 Auktionsmöte. Säsongsavslutning: Ansvariga: Jan-Anders Jacobsson och Anders Lundbäck. Ordinarie möten på Biblioteksgatan 33 kl. 18

# Kalendarium

## Auktioner

- 17/12 Stein Kristiansen Frimerker, Oslo  
19/12 D&T International AB, Skogås  
30/12 Swestamps Stockholm stämpelauktion

2015

- 11/1 Björn Jarlvik, Stockholm  
15/1 Frimärks-Netto, Helsingborg  
16–17/1 Skanfil Oslo  
19/1 Philea, lådauktion i Göteborg  
21/1 Philea i Stockholm – internationell auktion  
31/1 Stockholms FF  
13–14/3 Engers, Oslo  
15/3 WERNAMO 2015 Värnamo  
15/3 Frimärks-Netto, Helsingborg  
18/3 Philea i Stockholm – internationell auktion  
20–21/3 Hellman, Helsingfors  
27–28/3 Postiljonen Malmö  
12/4 Philea i Finland – internationell auktion  
17–18/4 Skanfi Oslo  
26/4 Nordhallands Filatelistförening, Kungsbacka  
15/5 Frimärks-Netto Helsingborg  
23/5 Philea i Stockholm – kvalitetsauktion  
10/6 Philea i Stockholm – internationell auktion  
15/7 Frimärks-Netto Helsingborg  
17–18/7 Skanfi Oslo  
15/9 Frimärks-Netto Helsingborg  
16–17/10 Skanfi Oslo  
16–17/10 Hellman, Helsingfors  
15/11 Frimärks-Netto Helsingborg  
22/11 Nordhallands Filatelistförening, Kungsbacka

## Utställningar

- 13–15/3 WERNAMO 2015 i Värnamo (N och R)  
28–29/3 DJURS 2015 (R) Rodskov, Danmark  
10–12/4 LAPOEX 2015 (N) Lahti, Finland  
13–16/5 LONDON 2015 EUROPHILEX (FEPA)  
5–7/6 TRONDHEIM 2015 Lerkendal, Norge (N)  
14–19/8 SINGAPORE 2015 (FIP)  
30/10–1/11 NORDIA 2015 Täby (NO)  
3–5/12 MONACOPHIL 2015 Monaco

2016

- 8/5–4/6 NEW YORK 2016 New York, USA (I)  
12–14/8 HALLFRIM 2016 Halmstad  
Hösten Taipei

2017

- 24–28/5 FINLANDIA 2017 Tammerfors (FEPA)

2018

- 14–30/4 Tel Aviv, Israel  
November New Zealand

## Mässor / Evenemang

- 7/2 Frimärksmessa, Göteborg  
18–21/2 Spring Stampex, London  
21/2 Södertörns Vykorts- o frimärksmessa, Haninge  
28/2 Eskilstuna vykortsmessa  
7/3 Falköpingsmässan i Falköping  
8/3 Malmö Vykortsmessa, Limhamn  
13–15/3 WERNAMO 2015 i Värnamo  
21/3 Vykortets dag, Uppsala  
28/3 Frimärkets Dag i Sverige  
29/3 Fri-Vy i Alvesta  
25/4 FriMynt Helsingborg 11–18  
7–9/5 Int. Briefmarkenmesse, Essen  
9/5 Ystamps i Ystad  
10/5 Olofströms vykortsmessa 10–15  
22–24/5 Veronafil Verona  
25/10 Mälardalsträffen i Örebro  
29–31/10 Int. Briefmarkenmesse, Sindelfinge

**UPPDATERAS KONTINUERLIGT PÅ**

**WWW.SFF.NU/EVENEMANG**

**Rapportera nya datum till oss**

**info@sff.nu**

## Frimärksutgivning mm

- 15/1 Nya svenska frimärken  
28/3 Frimärkets Dag

# Auktioner

# Auktioner



AuctionHouse international 040 - 25 88 50  
08 - 32 70 70  
*Postiljonen*  
Vi visar vår auktion  
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Sälj till den största kundkretsen  
[www.davidfeldman.com](http://www.davidfeldman.com)



Vi är ett av Norges ledande auktionsföretag  
[www.engers-frimerker.no](http://www.engers-frimerker.no)



**SKANFIL** Auksjoner  
Postordresalg  
Be om gratis kataloger!  
Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge  
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 49 - E-mail: skanfil@skanfil.no  
[www.skanfil.no](http://www.skanfil.no)


Här finns plats för fler

Den här annonsplatsen  
kostar bara från 250 kr/nr!



Märket för köptrygghet!  
Sveriges Frimärkshandlareförbund  
[www.stampdealers.se](http://www.stampdealers.se)

# Butiker



[www.philea.se](http://www.philea.se)  
6 auktioner om året

[www.contenta.se](http://www.contenta.se)  
Nu över 400.000 vykort i butiken!  
Öppettider: måndag - fredag 10-17  
Tomtebogatan 15, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651

Internasjonella frimärks-  
auktioner i Oslo 2 ggr/år



① + 47 22 44 19 14  
[www.germeten.no](http://www.germeten.no)

# Köpes

**VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR**  
Alla länder aktuellt. Bra betalt!  
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till [stamps@mimir.se](mailto:stamps@mimir.se)  
[www.mimir.se](http://www.mimir.se)  
(Associerad med AB Philea)  
Svartengatan 6 nb, 116 20 Stockholm

# Distanshandel

# Distanshandel

Mer än 25.000 avbildade objekt i vår webbshop:

[www.nordfilateli.se](http://www.nordfilateli.se)

*My Stamps*

NY WEBBUTIK !

ÖPPNAR UNDER SEPTEMBER 2014

[www.mystamps.se](http://www.mystamps.se)

Auktion och direktförsäljning  
av frimärken från Kina och Asien  
[www.dtstamps.com](http://www.dtstamps.com)

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och  
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.

Beställ en "personlig prislista"!



[www.mimir.se](http://www.mimir.se)

(Associerad med AB PHILEA)

Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, [stamps@mimir.se](mailto:stamps@mimir.se)



Sverige i hög kvalitet  
Nu även bra  
utländskt & brev

[www.kollpafrim.se](http://www.kollpafrim.se)

# Collectia.se

Samlartillbehör i en klass för sig

## POSTKUPÉN

Ett kvartsekel i motivfilatelins tjänst  
Box 2548, 403 17 Göteborg  
Tel: 0707-940 333



# Nyheter

## FACIT stamps

Omfattande sortiment  
postfriskt Sverige - ständigt  
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 · [www.FACITstamps.se](http://www.FACITstamps.se)



[www.stamps.is](http://www.stamps.is)

Köp dina frimärken  
från ISLAND  
online!



POSTPHIL

## Backen Frimärken och Vykort

Vykort, Frimärken, Ortstämplar, Brev, Sverige och Utlandet.

[www.backen.se](http://www.backen.se)

Mail: [rolf.dahlstrom@tele2.se](mailto:rolf.dahlstrom@tele2.se); Tel 063-403 85

## HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?

Hos oss hittar du mängder av intressanta  
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*

[www.OnlinePhilately.com](http://www.OnlinePhilately.com)

## posten

### Norska nyheter

Får du enkelt tag på direkt från den norska Posten.

Köp dem på [www.posten.no/frimerkebutikken](http://www.posten.no/frimerkebutikken)  
eller skriv efter gratis information!

Posten Norge - Frimerketjenesten Internett: [www.posten.no/frimerker](http://www.posten.no/frimerker)  
Postboks 9350, NO-0135 Oslo e-post: [frimerketjenesten@posten.no](mailto:frimerketjenesten@posten.no)

## DAVO ALBUM

har en elegant design  
Beställ prislista idag  
Stor sortering insticksböcker

**Pris-  
exempel**

Sverige utan fickor  
1855 - 1989  
inkl. pärm + kassett 640:-



### FRIMÄRKSCENTRUM I VÄXJÖ

Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö  
Tel 0470-198 40  
Internet: [www.frimarkscentrum.se](http://www.frimarkscentrum.se)

## URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

### SVERIGEPRISLISTA

Komplett 27 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2013 till låga priser.

**[www.frantzideal.se](http://www.frantzideal.se)**  
IDEAL Frimärksurval, Box 26, S-342 21 Alvesta,  
Tel: 070-248 93 60, E-post: [frantz@telia.com](mailto:frantz@telia.com)






Sveriges Frimärksungdom

### Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present

Det finns knappast något som ger ett barn lust att lära så som en spännande hobby.

Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!

Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida [www.sfu.se](http://www.sfu.se) och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta kansliet på [kansli@sfu.se](mailto:kansli@sfu.se) för mer information.

FRIMARKS-NETTO 15:e udda månader



[www.safealbum.se](http://www.safealbum.se)  
Postorder & Butik  
Tel 042-144982 / 216660  
Bruksgatan 30  
252 23 Helsingborg

**[www.frimarksnetto.se](http://www.frimarksnetto.se)**  
Butik i Helsingborgs centrum



**[www.fbanke.com](http://www.fbanke.com)**  
Klassisk Danmark  
Dansk Vestindien  
Færøerne · Grønland  
Slesvig · Island



Föreningen på nätet: [www.posthistoria.nu](http://www.posthistoria.nu)

## VF auktion

[www.vf-auktion.dk](http://www.vf-auktion.dk)

Online auktioner  
Gratis auktionskatalog  
Over 10000 lots hver måned



Frederiksberg allé 52  
DK - 1820 Frederiksberg  
Tlf. (+45) 36160084  
[auktion@vf-auktion.dk](mailto:auktion@vf-auktion.dk)

## FRIMÆRKEBUTIKKEN



Klik ind på  
[www.fb-net.dk](http://www.fb-net.dk)

Salg af postkort og frimærker

Kortbetaling uden gebyrer  
(Svensk bank konto)

Portofrit ved køb  
for dkk 50,- og derover



# STOCKHOLMS FILATELISTFÖRENING

**håller en storauktion 31 januari 2015.**



Häfte HA21A  
Överkorsade  
75-öre.

**Utrikes;** Norden, Tyskland.

**Sverige;** Skillingar, Vapen och Ringtyp,  
Tjänste, och Lösen, m.m.

**Ortstämplar** En mycket stor Oscar - samling.



Om Du **EJ** brukar få vår auktionskatalog,  
kontakta StFF, Bäckvägen 139,  
129 33 HÄRGERSTEN,  
eller **E-post:** [stff@telia.com](mailto:stff@telia.com).

## Samlarmässa FRI-VY 2015

För 27:e gången har vi åter en samlarmässa. Som  
vanligt på Alvesta Folkets Hus, Allbogatan 17.

**Söndag den 29 mars kl. 10.00–16.00**

Mässan omfattar frimärken, vykort,  
mynt och annat av samlarintresse. Lotterier.  
Handlare kommer från hela sydsverige.

Posten tillhandahåller datumstämpel. Entré 20:-  
Information kan fås av: Ove Davidsson, Tel. 0472-122 46,  
Rune Häll, 0470-603 81, samt Jimmi Ljungberg,  
072-387 67 89 eller [jimmi\\_ljungberg@hotmail.com](mailto:jimmi_ljungberg@hotmail.com)

**Alvesta Frimärksklubb**



Din leverantör av



## FRIMÄRKS- MYNT- OCH VYKORTSTILLBEHÖR Vykort och Frimärken

Hos oss hittar du allt för din samling

### HF Frimärken

Lurendalsvägen 7, 439 62 FRILLESÅS

Telefon: 0706-88 11 85

[info@hffrimarken.com](mailto:info@hffrimarken.com)

[www.hffrimarken.com](http://www.hffrimarken.com)



## Specialkatalog Sverige 1855-2014 för bara 90 kr\*

Innehåller alla frimärken fram to m 13 novem-  
ber 2014 inklusive tjänste-, lösen-, militärmär-  
ken, frimärkshäften, FDC, nyanser, tryckfel,  
provmarken, gravyravdrag, mm, mm. Prissätt-  
ning i 3 till 4 kvaliteter. Innehåller också num-  
mer-översättare mellan 5 olika kataloger,  
Michel, AFA, Gibbons och Scott. App för pris-  
sättning/värdering av dina samlingar (kostar  
49:- extra) Läs mer på [frimärksdata.se](http://frimärksdata.se) flikarna  
Katalogen, Värdera, Om oss.

Prova programmet helt gratis under 2 timmar!

**[www.frimärksdata.se](http://www.frimärksdata.se)**

från E W Larssons Frimärksaffär  
[post@ewlarsson.se](mailto:post@ewlarsson.se)

\* priset gäller för Filatelistförbundets  
medlemmar till 15 januari 2015.

## KINA & ASIEN!

### AUKTION 19 DECEMBER



*Ett av många  
spännande  
objekt på nästa  
auktion.*

**Beställ gratis  
katalog!**

### INLÄMNINGAR SÖKES!

En verkligt genuin **kunskap** om kinesiska  
frimärken, och köpstarka internationella **kunder**,  
**inte minst i Kina**, är anledningarna till att det är  
hos oss du får **bäst betalt** för din Kinasamling.

Vi hittar även de **dolda pärlorna** i den!

**Vi erbjuder dessutom:**

- låg provision • gratis värdering • snabb redovisning • hämtning vid större inlämningar
- katalog på engelska – delvis på kinesiska!

**Kontakta oss idag för ett givande samtal!**

## D&T International AB

Box 4, 142 21 Skogås, Fax 08-771 85 72

Tel. 073-687 82 60, 08-771 85 38

[www.dtstamps.com](http://www.dtstamps.com)



# Inlämningar mottages till vårauktionen 27-28 mars



*Inlämningar till vårauktionen tas emot t.o.m. hela januari men tänk gärna på att en inlämning innan julhelgerna ger oss en bättre möjlighet att bearbeta och marknadsföra dina objekt.*

**God Jul  
&  
Gott Nytt År!**



AuctionHouse international

# Postiljonen

*We value your collection*